

MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE

ANALIZA UTJECAJA PROPISANE VISINE NAKNADA
NA INVESTICIJSKI POTENCIJAL PRIVATNOG
SEKTORA ZA RAZVOJ ŠIROKOPOJASNIH MREŽA
SLJEDEĆE GENERACIJE

PRIJEDLOG DOKUMENTA
ZAGREB | Prosinac, 2016

IZJAVA O ODRICANJU OD ODGOVORNOSTI

Trg J.F. Kennedy 6b, 10000 Zagreb
Tel: +385 (1) 2395 741
Fax: +385 (1) 2303 691
Web: www.bdo.hr

- BDO Savjetovanje d.o.o. (u daljnjem tekstu: BDO ili Savjetnik) angažirano je od strane Ministarstva mora, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Klijent ili MMPI), za provedbu analize utjecaja propisane visine naknada na investicijski potencijal privatnog sektora za razvoj širokopojskih mreža sljedeće generacije (u daljnjem tekstu: Projektna isporuka ili Dokument).
- Savjetnik je pripremio ovaj Dokument na temelju poslovnih i financijskih podataka pripremljenih i dostavljenih od strane Klijenta koji nisu bili podvrgnuti neovisnoj provjeri i zbog toga ne preuzima odgovornost za njihovu preciznost i točnost.
- Za svu dokumentaciju koja je dana Savjetnik pretpostavlja da predstavlja vjerodostojne i točne kopije originala, također pretpostavlja da su svi potpisi na dokumentima autentični potpisi ovlaštenih potpisnika te da dokumentacija nije naknadno mijenjana ili poništena.
- Savjetnik ne može sa sigurnošću tvrditi da ne postoji dodatna dokumentacija koju je Klijent trebao dati na uvid ali nije niti prihvatiti odgovornost za nedostatke ili netočnost u ovom dokumentu zbog toga što informacije i dokumentacija nisu bili dostupni.
- Sve ostale informacije koje su dobivene iz javnih izvora i/ili su prikupljene od sudionika na tržištu smatraju se pouzdanim i BDO je uložio potreban trud za provjeru njihove preciznosti i točnosti, u koje se BDO pouzda, međutim za njih ne jamči.
- Poduzeto je sve potrebno kako bi se osiguralo da su napomene o činjeničnom stanju ispravne, a iskazana mišljenja fer i realna, ali se ne daje eksplicitna ili implicitna garancija odnosno jamstvo na dio podataka ili cjelokupni dokument. Sva mišljenja i procjene uključuju našu prosudbu u ovom trenutku temeljenu na dobroj vjeri i sa pozicije nezavisnog procjenitelja.
- Niti Savjetnik, ni njegovi zaposlenici neće na bilo koji način biti odgovorni za sadržaj Projektna isporuke, niti moguće posljedice korištenja Projektna isporuke, te se odriču odgovornosti sukladno poslovnoj praksi.
- Sve što je izneseno u prethodnom poglavlju odnosi se na cijeli Dokument, te je navedeno potrebno provoditi konzistentno.

Privatno i povjerljivo

- Ova Projektna isporuka sačinjena je i izdaje se isključivo u svrhu utvrđivanja relevantnih informacija za Klijenta, te se kao takva ne može koristiti u druge svrhe.
- Ova Projektna isporuka ne može se davati trećima, kopirati, umnožavati bez izričite pismene suglasnosti Savjetnika.
- Ova Projektna isporuka biti će dostavljena od strane Savjetnika u konačnoj verziji i potpisana od strane ovlaštene osobe sukladno narudžbenici broj S-16/2199 od dana 23. studenoga 2016. godine.

S poštovanjem,

Roko Vodopija
Član Uprave
BDO Savjetovanje d.o.o.

Zagreb, 20. prosinca 2016. godine

UVOD

Razumijevanje Vaših zahtjeva

1

POLAZIŠTA PROJEKTA

- Vlada RH u srpnju 2016. godine donijela je Strategiju razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2016. do 2020. godine (Strategija) kojom je utvrđeno da je razvoj infrastrukture i usluga širokopojasnog pristupa internetu, brzinama većim od 30 Mbit/s, od državnog interesa i jedan od preduvjeta razvoja suvremenog gospodarstva.
- Strategijom se daje snažan politički i djelatni poticaj stvaranju uvjeta za ubrzanje razvoja brzog širokopojasnog pristupa internetu u RH i dostizanju razine njegove dostupnosti i korištenja jednakih barem prosjeku EU, do kraja 2020. godine.
- Istovremeno, Strategijom se stavlja naglasak i potreba na osiguranje dostupnosti širokopojasnog pristupa s brzinama većim od 100 Mbit/s, kako bi razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa pratio i razvoj usluga i aplikacija kojima su, za nesmetani rad, potrebne brzine širokopojasnog pristupa veće od 100 Mbit/s, što uključuje i simetričnost pristupnih brzina.
- Temeljni ciljevi koje Vlada RH ističe u Strategiji do 2020. godine su:
 1. Pokrivenost pristupnim mrežama sljedeće generacije (NGA - *Next Generation Access Networks*), koje omogućuju pristup internetu brzinama većim od 30 Mbit/s za sve stanovnike RH.
 2. Da najmanje 50% kućanstava u RH budu korisnici usluge pristupa internetu brzinom od 100 Mbit/s ili većom.
- Za provedbu ciljeva Strategije pripremljen je akcijski plan kojim je definirano 12 mjera čija će se uspješnost provedbe mjeriti sa 4 ključna pokazatelja (indikatora) uspješnosti provedbe.
- Mjera 11 akcijskog plana Strategije obuhvaća planiranu aktivnosti analize utjecaja propisane visine naknada i analizu opravdanosti izuzimanja EKI iz popisa nekretnina na koje će se odnositi sustav budućeg oporezivanja nekretnina na investicijski potencijal privatnog sektora.

2

CILJEVI PROJEKTOG ZADATKA

- Projektni zadatak obuhvaća analizu utjecaja propisane visine naknada na investicijski potencijal privatnog sektora za razvoj širokopojasnih mreža sljedeće generacije, što obuhvaća:
 1. Analizu svih propisanih visina naknada koje plaćaju subjekti u sektoru elektroničkih komunikacija
 2. Analizu utjecaja visine propisanih naknada na poslovanje privatnih subjekata, posebno u kontekstu izgradnje i povećanja ulaganja u širokopojasne mreže sljedeće generacije

3

OČEKIVANI REZULTAT

- Detaljna analiza, opis i struktura svih neporeznih davanja (naknada) koje plaćaju vodeća tri pružatelja na tržištu elektroničkih komunikacija, sa naglaskom na naknade koje se plaćaju sukladno Zakonu o elektroničkim komunikacijama.
- Detaljna analiza svih troškova promatranih subjekata povezanih s prethodno analiziranim naknadama.

UVOD

Rezultat rada

PROJEKTNIA ISPORUKA: ANALIZA UTJECAJA PROPISANE VISINE NAKNADA NA INVESTICIJSKI POTENCIJAL PRIVATNOG SEKTORA ZA RAZVOJ ŠIROKOPOJASNIH MREŽA SLJEDEĆE GENERACIJE

1. ANALIZA SVIH PROPISANIH VISINA NAKNADA KOJE PLAĆAJU SUBJEKTI U SEKTORU ELEKTRONIČKIH KOMUNIKACIJA, A NAROČITO:
 - a. Naknade za uporabu radiofrekvencijskog spektra,
 - b. Naknade za pravo korištenja javnih nekretnina za postavljanje elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme (pravo puta, pravo služnosti),
 - c. Pristojbe za izdavanje lokacijskih i građevinskih dozvola,
 - d. Ostale naknade koje operatori plaćaju u korist državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te u korist tijela s javnim ovlastima
2. ANALIZA UTJECAJA VISINE PROPISANIH NAKNADA NA POSLOVANJE PRIVATNIH SUBJEKATA, POSEBNO U KONTEKSTU IZGRADNJE I POVEĆANJA ULAGANJA U ŠIROKOPOJASNE MREŽE SLJEDEĆE GENERACIJE:
 - a. Identifikacija kritičnih propisanih naknada s najvećim utjecajem na poslovanje operatora;
 - b. Kvalitativni i kvantitativni učinci trenutne razine tih naknada na poslovanje privatnog sektora i domaće tržište elektroničkih komunikacija

RAD NA PROJEKTNOM ZADATKU

- Projektne aktivnosti obavljene su tijekom prosinca 2016. godine uz značajnu pomoć koja nam je pružena od strane Klijenta.
- Ovaj Dokument je proizvod zajedničkog rada timova i prema svojem sadržaju prati ključne elemente projektnog zadatka.
- Tijekom rada su korištene radionice i rad u manjim timovima sa ciljem postizanja učinkovitosti i pripreme Projektne isporuke koja će biti primjenjiva u svakom svom dijelu.

Pregled ključnih članova timova

TIM DRUŠTVA	TIM BDO
Krešo Antonović Ivančica Urh Violeta Bižalj Tomislav Filipović	Hrvoje Stipić Roko Vodopija Mato Marčinković Petar Karlić

PRISTUP PRIKUPLJANJU PODATAKA

Metodologija BDO	Zahtjevi za podacima	Istraživanje i usporedbe	Intervjui s ključnim managerima	Radionice
------------------	----------------------	--------------------------	---------------------------------	-----------

PROJEKTNJA ISPORUKA

„Analiza utjecaja propisane visine naknada na investicijski potencijal privatnog sektora za razvoj širokopojasnih mreža sljedeće generacije”

SKRAĆENICE

Skraćenice	Pojam	Skraćenice	Pojam
Klijent, MMPI	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	Savjetnik	BDO Savjetovanje d.o.o.
RH	Republika Hrvatska	Strategija	Strategija razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2016. do 2020.
EU	Europska Unija	DHFR	Društvo hrvatskih filmskih gledatelja
HDS ZAMP	Hrvatsko društvo skladatelja -Zaštita autorskih muzičkih prava	HERA	Hrvatska energetska regulatorna agencija
HGK	Hrvatska gospodarska komora	HROTE	Hrvatski operator tržišta energije d.o.o.
n.a.	Not available (nije dostupno)	'000	U tisućama

SADRŽAJ

- a. SAŽETAK KLJUČNIH NALAZA
- b. STRATEGIJA RAZVOJA ŠIROKOPOJASNOG PRISTUPA U RH
- c. ANALIZA SVIH PROPISANIH VISINA NAKNADA KOJE PLAĆAJU SUBJEKTI U SEKTORU ELEKTRONIČKIH KOMUNIKACIJA
- d. ANALIZA UTJECAJA VISINE PROPISANIH NAKNADA NA POSLOVANJE PRIVATNIH SUBJEKATA, POSEBNO U KONTEKSTU IZGRADNJE I POVEĆANJA ULAGANJA U ŠIROKOPOJASNE MREŽE SLJEDEĆE GENERACIJE
- e. DODATAK

SAŽETAK KLJUČNIH NALAZA

Zaključak analize

1 ANALIZA PROPISANIH NAKNADA

- Na temelju podataka prikupljenih od vodeća 3 operatora mobilnih telekomunikacijskih usluga u RH (HT, VIPnet i Tele2), u razdoblju od 2013. do 2015. godine, ustanovljeno je kako su isti snosili trošak po osnovi više od 40 raznih neporeznih davanja.
- Naknade smo strukturirali u ključne 3 kategorije: (1) Naknade specifične za operatore, (2) Naknade koje plaćaju sva trgovačka društva i (3) Opcijske naknade.
- Troškovno najznačajniji udio naknada odnosi se na naknade iz kategorije „specifične za operatore”, a najznačajniji dio navedenih čine naknade koje operatori plaćaju u skladu sa Zakonom o elektroničkim komunikacijama, odnosno naknade za uporabu i pravo uporabe adresa, brojeva i radiofrekvencijskog spektra, naknade za korištenje domena, naknade za obavljanje poslova HAKOM-a u području elektroničkih komunikacija i naknade za korištenje nekretnina na temelju prava puta.

▪ Analizom propisanih naknada utvrđeno je kako operatori najznačajniji dio sredstava uplaćuju kao opći prihod državnog proračuna sa osnove dozvole i prava uporabe adresa, brojeva i radiofrekvencijskog spektra, zatim na račun HAKOM-a sa osnove uporabe adresa, brojeva i radiofrekvencijskog spektra, za financiranje javnih cesta sa osnove prava služnosti, na račun HDS-ZAMP-a i DHFR sa osnove korištenja autorskih prava te turističkim zajednicama sa osnove mjesečne članarine.

2 UTJECAJ NA POSLOVANJE operatorA

- HT, VIPnet i Tele2 tijekom 2015. godine uplatili su ukupno više od milijardu HRK sa osnove predmetnih naknada, što je 35% više nego u 2014. godini
- 2015. godinu, osim značajnog porasta troška po osnovi naknada, obilježilo je smanjenje EBITDA rezultata operatora, kao i značajno smanjenje kapitalnih ulaganja operatora na tržištu elektroničkih komunikacijskih usluga, pri čemu je samo HT uložio oko 400 milijuna HRK manje nego u 2014. godini
- Trošak predmetnih naknada na razini je od oko 10% poslovnih prihoda i 15% operativnih troškova promatranih operatora
- Investicijski potencijal operatora različit je, pa je tako trošak naknada na razini od oko 30% ulaganja HT-a, do 70% ulaganja VIPneta, odnosno na razini 18% EBITDA HT-a, a čak 196% EBITDA Tele2.

▪ Naknade koje operatori plaćaju sukladno Zakonu o elektroničkim komunikacijama i Zakonu o cestama čine više od 90% predmetnih naknada.

▪ Ključno obilježje istih čini značajan rast naknada za radiofrekvencijski spektar kao posljedica fiskalne konsolidacije tijekom 2014. godine i diskriminatorne naknade za pravo služnosti koje su dodijeljene samo privatnom telekom sektoru

NAKNADE ZA UPORABU I PRAVO UPORABE RADIOFREKVENCIJSKOG SPEKTRA, TE NAKNADE ZA PRAVO SLUŽNOSTI JEDINE IMAJU ZNAČAJAN UTJECAJ NA INVESTICIJSKI POTENCIJAL PRIVATNIH operatorA TELEKOMUNIKACIJSKIH USLUGA

SADRŽAJ

- a. SAŽETAK KLJUČNIH NALAZA
- b. STRATEGIJA RAZVOJA ŠIROKOPOJASNOG PRISTUPA U RH
 - i. Sadašnje stanje i trendovi na tržištu elektroničkih komunikacija
 - ii. Strateški ciljevi razvoja u RH i strateški okvir EU
 - iii. Strateški okvir RH važan za daljnji razvoj
- c. ANALIZA SVIH PROPISANIH VISINA NAKNADA KOJE PLAĆAJU SUBJEKTI U SEKTORU ELEKTRONIČKIH KOMUNIKACIJA
- d. ANALIZA UTJECAJA VISINE PROPISANIH NAKNADA NA POSLOVANJE PRIVATNIH SUBJEKATA, POSEBNO U KONTEKSTU IZGRADNJE I POVEĆANJA ULAGANJA U ŠIROKOPOJASNE MREŽE SLJEDEĆE GENERACIJE
- e. DODATAK

STRATEGIJA RAZVOJA ŠIROKOPOJASNOG PRISTUPA U RH

Sadašnje stanje i trendovi na tržištu elektroničkih komunikacija

RAZVIJENOST ŠIROKOPOJASNOG PRISTUPA U RH

Ključna obilježja dosadašnjeg razvoja mreža osnovnog širokopojasnog pristupa su:

- kasni početak razvoja tržišta osnovnog širokopojasnog pristupa (2005. godine),
- ispodprosječna gustoća priključaka širokopojasnog pristupa internetu,
- korištenje najrasprostranjenije mreže simetričnih bakrenih parica i DSL tehnologija za ostvarenje osnovnog širokopojasnog pristupa za najveći dio populacije,
- postojanje infrastrukturnog natjecanja u osnovnom širokopojasnom pristupu samo u dijelovima najvećih urbanih sredina, zasnovanog najviše na kabelskoj infrastrukturi.

Podaci o razvoju od kraja prvog tromjesečja 2015. godine:

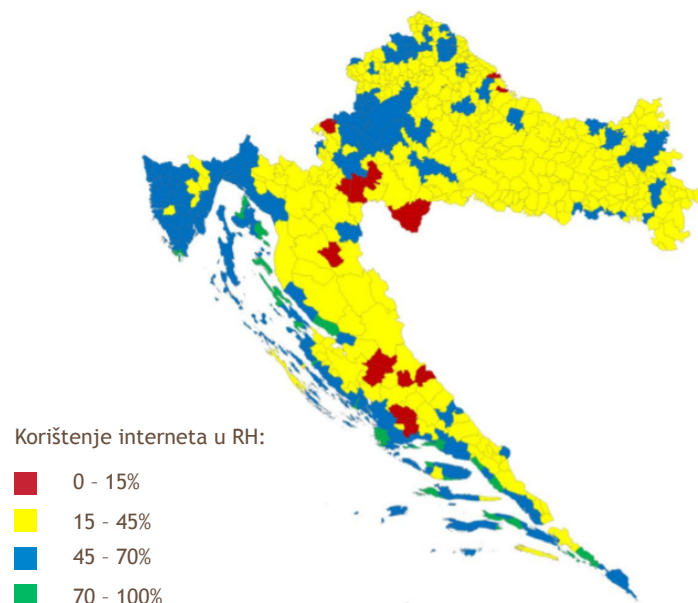
- 986.215 priključaka je širokopojasnog pristupa internetu putem nepokretne el. komunikacijske mreže (gustoća je 23,02%). Prosječna gustoća u EU je 31,6% što ukazuje na značajne mogućnosti za rast
- Oko 75% stanovnika RH pristupa internetu putem pokretne mreže što je na razini prosjeka EU, a rezultat sve veće potražnje za prijenosnim uređajima (pametni telefoni, prijenosna računala),
- Ukupan broj priključaka širokopojasnog pristupa internetu iznosi 1.367.362 (gustoća 31,92%),
- Napredak u implementaciji NGA širokopojasne infrastrukture ne nezadovoljavajući, i prema pokazateljima iz 2015. godine RH se nalazila na začelju država članica EU.

DALJNI RAZVOJ

Ključni faktori za budući rast

1. Rast gustoće priključaka putem nepokretne elektroničke komunikacijske mreže nužan je zbog opasnosti od digitalnog jaza između RH i EU
2. operatori moraju nastaviti ulagati u NGA infrastrukturu, odnosno četvrtu generaciju pokretnih mreža (LTE), sa ciljem postizanja kvalitativnog iskoraka u dostupnosti širokopojasnog interneta i pristupnim brzinama
3. Uravnotežen pristup poticanju razvoja širokopojasnog pristupa i svim područjima RH

Slika 1. Karta korištenja širokopojasnog pristupa u RH (brzina većih od 2 Mbit/s)

STRATEGIJA RAZVOJA ŠIROKOPOJASNOG PRISTUPA U RH

Strateški ciljevi razvoja u RH i strateški okvir EU

STRATEŠKI CILJEVI RAZVOJA ŠIROKOPOJASNOG PRISTUPA U RH

Temeljni ciljevi Strategije do 2020. godine su:

- ✓ pokrivenost pristupnim mrežama slijedeće generacije (NGA, Next Generation Access Networks), koje omogućuju pristup internetu brzinama većim od 30 Mbit/s za sve stanovnike RH;
- ✓ najmanje 50% kućanstava RH budu korisnici usluge pristupa internetu brzinom od 100 Mbit/s ili većom.
- Definirano je 12 mjera za provedbu ciljeva Strategije i 4 pokazatelja uspješnosti provedbe Strategije.
- Namjena je dalje razvijati pozitivne stečevine dosadašnjeg razvoja širokopojasnog pristupa uz pojačane aktivnosti u uklanjanju uočenih prepreka i nedostataka, osobito na razini lokalne i područne (regionalne) samouprave kojoj treba omogućiti i potaknuti je da djelatno sudjeluje u poticanju i razvoju širokopojasnog pristupa.

Prikaz 1. Pokazatelji uspješnosti provedbe Strategije

Pokazatelj uspješnosti	2015. Početno	2018. planirano	2020. planirano
Dostupnost NGA širokopojasnog pristupa	52%	80%	100%
Gustoća nepokretnih širokopojasnih priključaka (kućanstva)	54%	65%	80%
Zastupljenost širokopojasnih priključaka velikih brzina	2,8%	40%	80%
Gustoća nepokretnih utrabrzih širokopojasnih priključaka (kućanstva)	0,26%	15%	50%

STRATEŠKI OKVIR EU

Strategija za pametan, održiv i uključiv rast - Europa 2020

- Strategija Europa 2020 nastala je kao odgovor na probleme nastale dubokom gospodarskom krizom i poticaj je da se EU pretvori u pametno, održivo i uključivo gospodarstvo.
- U skladu sa ključnim prioritetima strategije (pametan, održiv i uključiv rast), postavljeni su glavni ciljevi strategije:
 - ✓ Zaposleno 75% populacije u dobi između 20 - 64 godine;
 - ✓ 3% BDP-a EU treba investirati u istraživanje i razvoj;
 - ✓ Ispuniti klimatsko-energetske ciljeve „20/20/20“
 - ✓ Postotak osoba koje rano napuste školovanje trebao bi biti ispod 10%, a najmanje 40% mlađe generacije trebalo bi završiti tercijarni stupanj obrazovanja;
 - ✓ 20 milijuna manje ljudi trebalo bi biti u opasnosti od siromaštva.

Digitalna agenda za Europu

- Digitalna agenda, kao jedna od inicijativa koje podupiru napredak u području razvoja širokopojasnog pristupa, definira sljedeće stupove:
 1. Jedinstveno digitalno tržište;
 2. Unaprjeđenje interoperabilnosti i standarda;
 3. Jačanje povjerenja u on-line i sigurnosti;
 4. Promicanje brzog i ultra-brzog pristupa internetu za sve;
 5. Investicije u istraživanje i razvoj;
 6. Promicanje digitalne pismenosti, vještina i digitalne uključivosti;
 7. Koristi za europsko društvo koje omogućava ICT.

STRATEGIJA RAZVOJA ŠIROKOPOJASNOG PRISTUPA U RH

Strateški okvir RH važan za daljnji razvoj

Razvoj širokopojasnih usluga od iznimnog je značenja za gospodarski razvoj RH te od ključne važnosti za tranziciju prema društva znanja.

Osiguranje potpune populacijske pokrivenosti brzim širokopojasnim pristupom ambiciozan je cilj koji zahtijeva izgradnju pristupnih širokopojasnih mreža sljedeće generacije (NGA) na cijelom području RH.

Širokopojasni pristup velikih brzina pruža priliku za ostvarenje velikog broja društvenih i gospodarskih koristi za različite korisničke skupine:

GRAĐANI I KUĆANSTVA

- pristup i korištenje uslugama elektroničke javne uprave (e-uprava), što povećava zadovoljstvo građana javnom upravom i smanjuje ekonomske troškove korištenja javnih usluga;
- dostupnost većeg broja multimedijalnih sadržaja, za potrebe obrazovanja, razvijanja gospodarske djelatnosti i zabave, što u konačnici ima multiplikativne učinke na poboljšanje stupnja obrazovanosti populacije, gospodarski rast i razvitak novih gospodarskih djelatnosti;
- povećanje kvalitete života, zbog dostupnosti usluga i sadržaja koji su inače ograničeno dostupni ili nedostupni, pogotovo u slučaju ruralnih i udaljenih krajeva, što ima pozitivne učinke na ravnomjerni regionalni razvoj Hrvatske;

GOSPODARSKI SUBJEKTI

- povećanje produktivnosti zbog korištenja širokopojasnog pristupa velikih brzina i mogućnosti korištenja novih ICT usluga, uključujući i smanjenje troškova poslovanja;
- uključenje u ekosustav digitalnog gospodarstva, prilika za otvaranje novih gospodarskih subjekata i povećanje broja radnih mjesta, te općenito gospodarski rast;

JAVNA UPRAVA

- smanjenje troškova javne uprave kroz uvođenje elektroničke javne uprave (e-uprava);
- povećanje učinkovitosti javnog zdravstvenog i obrazovnog sustava (sustavi e-zdravstva i e-obrazovanja);
- povećanje BDP-a i proračunskih prihoda zbog gospodarskog rasta uvjetovanog dostupnošću širokopojasnog pristupa velikih brzina;

Strateški okvir razvoja u skladu je sa već donesenim sektorskim strategijama, a očekuje se i donošenje strategije e-Hrvatska 2020. i Strategija digitalne ekonomije.

SADRŽAJ

- a. SAŽETAK KLJUČNIH NALAZA
- b. STRATEGIJA RAZVOJA ŠIROKOPOJASNOG PRISTUPA U RH
- c. ANALIZA SVIH PROPISANIH VISINA NAKNADA KOJE PLAĆAJU SUBJEKTI U SEKTORU ELEKTRONIČKIH KOMUNIKACIJA
 - i. Predmet analize
 - ii. Zakonodavni okvir
 - iii. Opis naknada koje plaćaju predmetni subjekti
- d. ANALIZA UTJECAJA VISINE PROPISANIH NAKNADA NA POSLOVANJE PRIVATNIH SUBJEKATA, POSEBNO U KONTEKSTU IZGRADNJE I POVEĆANJA ULAGANJA U ŠIROKOPOJASNE MREŽE SLJEDEĆE GENERACIJE
- e. DODATAK

PREDMET ANALIZE

Predmetne naknade, predmetni subjekti i vremenski okvir analize

Predmetne naknade:

1 NEPOREZNA DAVANJA

- Predmet analize su sve propisane naknade i troškovi subjekata kod izgradnje i upravljanja mrežom elektroničkih komunikacija koji se uplaćuju u korist proračuna tijela javne vlasti i na koje država i tijela jedinica lokalne uprave i područne (regionalne) samouprave mogu utjecati, a koje nisu porezi.
- Predmetne naknade, između ostalih, obuhvaćaju naknade za uporabu radiofrekvencijskog spektra, naknade za pravo puta, naknade za prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti, upravne pristojbe za lokacijske, građevinske i uporabne dozvole i dr.

Predmetni subjekti:

2 PRIVATNI SEKTOR

- Predmet analize je privatni sektor tržišta elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga.
- Za potrebe analize prikupili smo podatke od sljedećih operatora u privatnom vlasništvu:
 - Hrvatski Telekom d.d.
 - VIP net d.o.o.
 - Tele2 d.o.o.

Predmetno razdoblje:

3 2013. - 2015.

- Za potrebe analize koristili smo podatke o financijskom poslovanju i troškovima predmetnih naknada u razdoblju od 2013. do 2015. godine.

Predmet analize su neporezna davanja privatnog sektora tržišta elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga u razdoblju od 2013. do 2015. godine.

ZAKONODAVNI OKVIR

Zakonski i podzakonski akti relevantni za analizu

Analizom troškova predmetnih subjekata ustanovljeno je kako isti plaćaju naknade u skladu sa sljedećim zakonskim i podzakonskim aktima:

ZAKONSKI AKTI

Zakoni

- Zakon o audiovizualnim djelatnostima
- Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima
- Zakon o cestama
- Zakon o članarinama u turističkim zajednicama
- Zakon o elektroničkim komunikacijama
- Zakon o energiji
- Zakon o gradnji
- Zakon o hrvatskoj gospodarskoj komori
- Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama
- Zakon o regulaciji energetske djelatnosti
- Zakon o šumama
- Zakon o tržištu električne energije
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara

PODZAKONSKI AKTI

Pravilnici

- Pravilnik o plaćanju naknada za obavljanje poslova Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti
- Pravilnik o plaćanju naknada za pravo uporabe adresa, brojeva i radiofrekvencijskog spektra
- Pravilnik o ustrojstvu i upravljanju vršnom nacionalnom internetskom domenom
- Pravilnik o potvrdi i naknadi za pravo puta
- Pravilnik o utvrđivanju naknade za prenesena i ograničena prava na šumi i šumskom zemljištu
- Pravilnik o načinu obračuna, obrascima, posebnom računu i rokovima uplate naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma

Odluke

- Odluka Vijeća HAKOM-a o raspisivanju javne dražbe za izdavanje dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra za javne mreže pokretnih elektroničkih komunikacija na području Republike Hrvatske
- Odluka o financiranju Hrvatske gospodarske komore
- Odluka o visini naknada za obavljanje poslova regulacije energetske djelatnosti
- Odluka o naknadi za organiziranje tržišta električne energije
- Odluka o visini naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti

Uredbe

- Uredba o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru
- Uredba o izmjenama tarife upravnih pristojbi zakona o upravnim pristojbama
- Uredba o naknadi za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije

OPIS NAKNADA KOJE PLAĆAJU PREDMETNI SUBJEKTI

Naknade u skladu sa Zakonom o audiovizualnim djelatnostima

ZAKON O AUDIOVIZUALNIM DJELATNOSTIMA

Naziv naknade	Podzakonski akt	Korisnik	Namjena korištenja	Razdoblje	Metoda izračuna/način naplate
Postotni iznos iz dijela ukupnog godišnjeg bruto prihoda ostvarenog obavljanjem audiovizualnih djelatnosti	-	Hrvatski audiovizualni centar	Razvitak audiovizualnih djelatnosti i promicanje audiovizualnog stvaralaštva	Godišnja naknada, za tekuću godinu na temelju izračuna prihoda za prethodnu kalendarsku godinu	<ul style="list-style-type: none">Sredstva se uplaćuju iz ukupnog godišnjeg bruto prihoda ostvarenog obavljanjem audiovizualnih djelatnosti definiranih Zakonom o audiovizualnim djelatnostima, i to:<ul style="list-style-type: none">Hrvatske radiotelevizije u iznosu od 2%,Nakladnika televizije na nacionalnoj razini u iznosu od 0,8%,Nakladnika televizije na regionalnoj ili gradskoj razini čije područje pokrivanja obuhvaća 750.000 stanovnika u iznosu od 0,5%;Pružatelja audiovizualnih medijskih usluga na zahtjev u iznosu od 2%,Pružatelja medijskih usluga koji imaju dopuštenje za satelitski, internetski, kablenski prijenos i druge dopuštene oblike prijenosa audiovizualnog programa u iznosu od 0,5%Kinoprikazivača u iznosu od 0,1%.operatori javnih komunikacijskih mreža plaćaju i 0,8% ukupnog godišnjeg bruto prihoda ostvarenog u prethodnoj kalendarskoj godini obavljanjem djelatnosti prijenosa i/ili retransmisije audiovizualnih programa

OPIS NAKNADA KOJE PLAĆAJU PREDMETNI SUBJEKTI

Naknade u skladu sa Zakonom o autorskom pravu i srodnim pravima (1/2)

ZAKON O AUTORSKOM PRAVU I SRODNIM PRAVIMA

Naziv naknade	Podzakonski akt	Korisnik	Namjena korištenja	Razdoblje	Metoda izračuna/način naplate
Naknade za javnu izvedbu i priopćavanje javnosti glazbenih djela	Pravilnik o naknadama za javnu izvedbu i priopćavanje javnosti glazbenih djela te naknadama za korištenje glazbenih izvedbenih materijala (NN broj 80/92, 72/92, 29/95, 50/95, 1/97 i 75/97)	HDS ZAMP	Isplata autorskih prava za javnu izvedbu i priopćavanje javnosti glazbenih djela (prikuplja i raspoređuje HDS)	Tromjesečno	<ul style="list-style-type: none"> Naknade se naplaćuju sukladno tarifama naknada za javnu izvedbu i priopćavanje javnosti glazbenih djela, koje su sastavni dio Pravilnika
Naknada za korištenje autorskog djela	-	HDS ZAMP (prikuplja autorske naknade te isplaćuje autorske honorare)	Isplata autorskih prava	Tromjesečno	<ul style="list-style-type: none"> Visina naknade se određuje pravnim poslom (po pojedinim ugovorima) Ako visina naknade nije određena pravnim poslom, ili je njena visina određena neprimjereno, autor ima pravo na primjerenu naknadu. Primjerena je ona naknada koja se ju pravnom prometu pošteno mora dati u času zaključenja pravnog posla s obzirom na vrstu i opseg korištenja autorskog djela, uzimajući pri tom u obzir i financijski uspjeh u korištenju autorskog djela, vrstu i obujam autorskog djela, trajanje korištenja i ostale elemente propisane važećim zakonom.

OPIS NAKNADA KOJE PLAĆAJU PREDMETNI SUBJEKTI

Naknade u skladu sa Zakonom o autorskom pravu i srodnim pravima (2/2)

ZAKON O AUTORSKOM PRAVU I SRODNIM PRAVIMA

Naziv naknade	Podzakonski akt	Korisnik	Namjena korištenja	Razdoblje	Metoda izračuna/način naplate
Naknade za retransmisiju autorskih glazbenih djela sadržanih u televizijskim programima	Pravilnik o naknadama za javnu izvedbu i priopćavanje javnosti glazbenih djela te naknadama za korištenje glazbenih izvedbenih materijala (NN broj 80/92, 72/92, 29/95, 50/95, 1/97 i 75/97)	DHFR	Isplata autorskih prava	Tromjesečno	<ul style="list-style-type: none">Naknade se određuju kao postotak od prihoda i primitaka ostvarenih od usluge reemitiranja (distribucije) TV programa.Početna naknada za 2012. godinu bila je određena u visini od 1,7% navedenog prihoda i povećava se za 0,1 postotni poen na godišnjoj razini do iznosa od 2%.

OPIS NAKNADA KOJE PLAĆAJU PREDMETNI SUBJEKTI

Naknade u skladu sa Zakonom o cestama

ZAKON O CESTAMA

Naziv naknade	Podzakonski akt	Korisnik	Namjena korištenja	Razdoblje	Metoda izračuna/način naplate
Naknada za pravo služnosti vodova na javnoj cesti	Odluka o visini naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti	Upravitelji cesta, općine, gradovi	Financiranje javnih cesta	Godišnje	<ul style="list-style-type: none"> Naknada se plaća za površinu javne ceste koja se koristi Za postavljanje elektroničke komunikacijske kabelaške kanalizacije, vodova koji se postavljaju izvan kabelaške kanalizacije i stupova nadzemne komunikacijske mreže te vodova integrirane infrastrukture naknada iznosi 4,75kn/m² za autoceste i 2,40kn/m² za ostale javne ceste.
Naknada za pravo služnosti radi postavljanja elektroničke komunikacijske opreme (antenskih i sličnih uređaja i opreme) na javnoj cesti	Odluka o visini naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti	Upravitelji cesta	Financiranje javnih cesta	Mjesečno	<ul style="list-style-type: none"> Naknada za pravo služnosti radi postavljanja elektroničke komunikacijske opreme (antenskih i sličnih uređaja i opreme) na javnoj cesti utvrđuje se u iznosu od 2.000,00 kuna mjesečno za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu.

OPIS NAKNADA KOJE PLAĆAJU PREDMETNI SUBJEKTI

Naknade u skladu sa Zakonom o članarinama turističkim zajednicama

ZAKON O ČLANARINAMA U TURISTIČKIM ZAJEDNICAMA

Naziv naknade	Podzakonski akt	Korisnik	Namjena korištenja	Razdoblje	Metoda izračuna/način naplate
Članarina turističkim zajednicama	Pravilnik o obliku i sadržaju obrasca za prijavu podataka o osnovici za obračun članarine turističkoj zajednici (NN 119/09)	Turističke zajednice	Razvoj turističkih zajednica na turistički nerazvijenim područjima i ostalih turističkih zajednica	Mjesečno	<ul style="list-style-type: none">▪ Visina članarine ovisi o skupini u koju je djelatnost obveznika razvrstana, o turističkom razredu naselja u kojem je sjedište ili poslovna jedinica osobe te o propisanoj stopi.▪ Osnovica za obračun članarine za pravne i fizičke osobe koje su obveznici plaćanja poreza na dobit jest ukupni prihod koji čine svi prihodi koji su te osobe dužne iskazati u računu dobiti i gubitka, sukladno propisima o računovodstvu.▪ Naknada se obračunava u rasponu od 0,008 do 0,200 % ukupnih prihoda /ukupnog primitka ovisno o djelatnosti kojom se poduzetnik bavi i razredu mjesta gdje se djelatnost obavlja.

OPIS NAKNADA KOJE PLAĆAJU PREDMETNI SUBJEKTI

Naknade u skladu sa Zakonom o elektroničkim komunikacijama (1/11)

ZAKON O ELEKTRONIČKIM KOMUNIKACIJAMA

Naziv naknade	Podzakonski akt	Korisnik	Namjena korištenja	Razdoblje	Metoda izračuna/način naplate
Naknada za pravo uporabe adresa i brojeva	Pravilnik o plaćanju naknada za pravo uporabe adresa, brojeva i radiofrekvencijskog spektra (NN 154/08, 28/09-ispr., 97/10, 92/12, 62/14 i 147/14)	Državni proračun	Opći prihod državnog proračuna	Godišnje	<ul style="list-style-type: none">Visina godišnje naknade za pravo uporabe adresa i/ili brojeva izračunava se prema formuli koja ovisi o vrsti elektroničkih komunikacijskih usluga za koje se upotrebljavaju adrese i/ili brojevi, vrsti uporabe broja (nepokretna mreža, pokretna mreža, VAS) i o duljini broja.

Značenje simbola:

- Plaća samo operator koji pruža javno dostupnu uslugu u nepokretnoj (fiksnoj) mreži
- Plaća samo operator koji pruža javno dostupnu uslugu u pokretnoj (mobilnoj) mreži
- Plaća samo operator koji pruža usluge u satelitskoj službi

OPIS NAKNADA KOJE PLAĆAJU PREDMETNI SUBJEKTI

Naknade u skladu sa Zakonom o elektroničkim komunikacijama (2/11)

ZAKON O ELEKTRONIČKIM KOMUNIKACIJAMA

Naknade za pravo uporabe radiofrekvencijskog spektra (1/3)

Naziv naknade	Podzakonski akt	Korisnik	Namjena korištenja	Razdoblje	Metoda izračuna/način naplate
Naknada za usmjerene veze točka-točka bez prenosivih krajnjih postaja	Pravilnik o plaćanju naknada za pravo uporabe adresa, brojeva i radiofrekvencijskog spektra	Državni proračun	Opći prihod državnog proračuna	Godišnje	<ul style="list-style-type: none">Godišnja naknada utvrđuje se prema složenom matematičkom izrazu (formuli), a visina naknade ovisi o vrijednostima pojedinih parametara formule koji su utvrđeni pravilnikom.
Naknada za usmjerene veze točka-točka s prenosivim krajnjim postajama	Pravilnik o plaćanju naknada za pravo uporabe adresa, brojeva i radiofrekvencijskog spektra	Državni proračun	Opći prihod državnog proračuna	Godišnje	<ul style="list-style-type: none">Godišnja naknada utvrđuje se prema složenom matematičkom izrazu (formuli), a visina naknade ovisi o vrijednostima pojedinih parametara formule koji su utvrđeni pravilnikom.
Naknada za uporabu radiofrekvencijskog spektra za satelitsku službu	Pravilnik o plaćanju naknada za pravo uporabe adresa, brojeva i radiofrekvencijskog spektra	Državni proračun	Opći prihod državnog proračuna	Godišnje	<ul style="list-style-type: none">Godišnja naknada utvrđuje se prema složenom matematičkom izrazu (formuli), a visina naknade ovisi o vrijednostima pojedinih parametara formule koji su utvrđeni pravilnikom.
Naknada za uporabu radiofrekvencijskog spektra za mreže za vlastite potrebe	Pravilnik o plaćanju naknada za pravo uporabe adresa, brojeva i radiofrekvencijskog spektra	Državni proračun	Opći prihod državnog proračuna	Godišnje	<ul style="list-style-type: none">Godišnja naknada utvrđuje se prema složenom matematičkom izrazu (formuli), a visina naknade ovisi o vrijednostima pojedinih parametara formule koji su utvrđeni pravilnikom.

OPIS NAKNADA KOJE PLAĆAJU PREDMETNI SUBJEKTI

Naknade u skladu sa Zakonom o elektroničkim komunikacijama (3/11)

ZAKON O ELEKTRONIČKIM KOMUNIKACIJAMA

Naknade za pravo uporabe radiofrekvencijskog spektra (2/3)

Naziv naknade	Podzakonski akt	Korisnik	Namjena korištenja	Razdoblje	Metoda izračuna/način naplate
 Naknada za uporabu radiofrekvencijskog spektra za javne mreže pokretnih komunikacija	Pravilnik o plaćanju naknada za pravo uporabe adresa, brojeva i radiofrekvencijskog spektra	Državni proračun	Opći prihod državnog proračuna	Godišnje	<ul style="list-style-type: none">Ukupna visina godišnje naknade za uporabu radiofrekvencijskog spektra u javnoj mreži pokretnih komunikacija sastoji se od:<ol style="list-style-type: none">Godišnje naknade za uporabu neuparenog radiofrekvencijskog spektra koja se utvrđuje prema složenom matematičkom izrazu, a čija visina ovisi o frekvencijskom području i pokrivanjuJednokratne naknade za dozvolu za uporabu radiofrekvencijskog spektra u visini od 150.000.000,00 knGodišnje naknade za dozvolu za uporabu radiofrekvencijskog spektra koju nositelj dozvole plaća u iznosu od 0,5% od ukupnog godišnjeg bruto prihoda ostvarenog obavljanjem djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga na tržištu putem dodijeljenog radiofrekvencijskog spektra za javnu mrežu pokretnih komunikacija, u prethodnoj kalendarskoj godini.
 Naknada za uporabu radiofrekvencijskog spektra za mreže točka-više točaka	Pravilnik o plaćanju naknada za pravo uporabe adresa, brojeva i radiofrekvencijskog spektra	Državni proračun	Opći prihod državnog proračuna	Godišnje	<ul style="list-style-type: none">Godišnja naknada utvrđuje se prema složenom matematičkom izrazu (formuli), a visina naknade ovisi o vrijednostima pojedinih parametara formule koji su utvrđeni pravilnikom.

OPIS NAKNADA KOJE PLAĆAJU PREDMETNI SUBJEKTI

Naknade u skladu sa Zakonom o elektroničkim komunikacijama (4/11)

ZAKON O ELEKTRONIČKIM KOMUNIKACIJAMA

Naknade za pravo uporabe radiofrekvencijskog spektra (3/3)

Naziv naknade	Podzakonski akt	Korisnik	Namjena korištenja	Razdoblje	Metoda izračuna/način naplate
Naknada za korištenje jednog bloka 2x5 MHz radiofrekvencijskog spektra	Odluka o raspisivanju javne dražbe za izdavanje dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra za javne mreže pokretnih elektroničkih komunikacija na području RH	Državni proračun	Opći prihod državnog proračuna	Jednokratno i godišnje	<ul style="list-style-type: none">▪ Naknada za državni proračun Republike Hrvatske za korištenje jednog bloka 2x5 MHz za svaku javnu pokretnu mrežu se sastoji od:<ol style="list-style-type: none">a) jednokratne naknade za dozvolu za uporabu radiofrekvencijskog spektra - početni iznos 105.000.000,00 knb) godišnje naknade za korištenje jednog bloka 2x5 MHz radiofrekvencijskog spektra - u iznosu od 8.000.000,00 knc) godišnje naknade za dozvolu za uporabu radiofrekvencijskog spektra - 0,5% od ukupnoga godišnjeg bruto prihoda, ostvarenog obavljanjem djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga na tržištu putem dodijeljenog radiofrekvencijskog spektra za javnu mrežu pokretnih komunikacija, u prethodnoj kalendarskoj godini i ne plaća se za prvu godinu valjanosti dozvole▪ Godišnja naknada za korištenje jednog bloka 2x5 MHz radiofrekvencijskog spektra može se uplaćivati u godišnjim obrocima za vrijeme trajanja dozvole, ili jednokratno. U slučaju jednokratne uplate godišnje naknade za korištenje jednog bloka 2x5 MHz, naknada iznosi 65.000.000,00 kn

OPIS NAKNADA KOJE PLAĆAJU PREDMETNI SUBJEKTI

Naknade u skladu sa Zakonom o elektroničkim komunikacijama (5/11)

ZAKON O ELEKTRONIČKIM KOMUNIKACIJAMA

Naknade za uporabu adresa i/ili brojeva (1/3)

Naziv naknade	Podzakonski akt	Korisnik	Namjena korištenja	Razdoblje	Metoda izračuna/način naplate
Naknada za uporabu zemljopisnih brojeva za javne komunikacijske usluge	Pravilnik o plaćanju naknada za obavljanje poslova HAKOM-a	HAKOM	Redovno poslovanje HAKOM-a	Godišnja naknada	<ul style="list-style-type: none">Naknada za jedan dodijeljeni zemljopisni broj iz raspona brojeva namijenjenih za javne komunikacijske usluge iznosi 0,55 kuna.
Naknada za uporabu nezemljopisnih brojeva za usluge s posebnom tarifom, usluge jedinstvenog pristupnog broja, usluge besplatnog poziva, usluge osobnog broja, usluge pristupa internetu i kratke SMS/MMS kodove za usluge s posebnom tarifom, usluge platnog prometa i besplatne usluge	Pravilnik o plaćanju naknada za obavljanje poslova HAKOM-a	HAKOM	Redovno poslovanje HAKOM-a	Godišnja naknada	<ul style="list-style-type: none">Naknada za jedan dodijeljeni šesteroznamenkasti pretplatnički broj iz raspona nezemljopisnih brojeva namijenjenih za usluge s posebnom tarifom, usluge jedinstvenog pristupnog broja, usluge besplatnog poziva, usluge osobnog broja i usluge pristupa internetu iznosi 5,00 kuna.Naknada za jedan dodijeljeni četveroznamenkasti pretplatnički broj iz raspona nezemljopisnih brojeva namijenjenih za usluge s posebnom tarifom i usluge besplatnog poziva iznosi 50,00 kuna.Naknada za jedan dodijeljeni kratki kod za SMS/MMS usluge s posebnom tarifom, usluge platnog prometa i besplatne usluge iznosi 250,00 kuna

OPIS NAKNADA KOJE PLAĆAJU PREDMETNI SUBJEKTI

Naknade u skladu sa Zakonom o elektroničkim komunikacijama (6/11)

ZAKON O ELEKTRONIČKIM KOMUNIKACIJAMA

Naknade za uporabu adresa i/ili brojeva (2/3)

Naziv naknade	Podzakonski akt	Korisnik	Namjena korištenja	Razdoblje	Metoda izračuna/način naplate
Naknada za uporabu nacionalnih odredišnih kodova	Pravilnik o plaćanju naknada za obavljanje poslova HAKOM-a	HAKOM	Redovno poslovanje HAKOM-a	Godišnja naknada	<ul style="list-style-type: none">Naknada za jedan dodijeljeni dvoznamenkasti nacionalni odredišni kod (NDC) za javne komunikacijske usluge u pokretnim elektroničkim komunikacijskim mrežama iznosi 589.650,00 kuna.Naknada za jedan dodijeljeni troznamenkasti nacionalni odredišni kod (NDC) za javne komunikacijske usluge u pokretnim elektroničkim komunikacijskim mrežama iznosi 58.965,00 kuna.Naknada za jedan dodijeljeni četveroznamenkasti nacionalni odredišni kod (NDC) za javne komunikacijske usluge u pokretnim elektroničkim komunikacijskim mrežama iznosi 5.896,50 kuna.Naknada za jedan dodijeljeni četveroznamenkasti nacionalni odredišni kod (NDC) za M2M usluge iznosi 3.685,00 kuna, a za jedan dodijeljeni peteroznamenkasti nacionalni odredišni kod (NDC) za M2M usluge iznosi 368,50 kuna.

OPIS NAKNADA KOJE PLAĆAJU PREDMETNI SUBJEKTI

Naknade u skladu sa Zakonom o elektroničkim komunikacijama (7/11)

ZAKON O ELEKTRONIČKIM KOMUNIKACIJAMA

Naknade za uporabu adresa i/ili brojeva (3/3)

Naziv naknade	Podzakonski akt	Korisnik	Namjena korištenja	Razdoblje	Metoda izračuna/način naplate
Naknada za uporabu kratkih kodova	Pravilnik o plaćanju naknada za obavljanje poslova HAKOM-a	HAKOM	Redovno poslovanje HAKOM-a	Godišnja naknada	<ul style="list-style-type: none">Naknada za dodijeljeni peteroznamenasti kôd za službu davanja obavijesti (informacija) i za ostale peteroznamenaste kôdove iznosi 10.000,00 kuna.Naknada za dodijeljeni četveroznamenasti kôd za odabir operatora i za ostale četveroznamenaste kôdove iznosi 25.000,00 kuna.Naknada za dodijeljeni troznamenasti kôd iznosi 50.000,00 kuna.
Naknada za uporabu adresa (kodova)	Pravilnik o plaćanju naknada za obavljanje poslova HAKOM-a	HAKOM	Redovno poslovanje HAKOM-a	Godišnja naknada	<ul style="list-style-type: none">Naknada za jedan dodijeljeni kôd zatvorene korisničke skupine iznosi 2,50 kune.Naknada za dodijeljeni blok kôdova zatvorenih korisničkih skupina jednaka je zbroju naknada za sve pojedinačne dodijeljene kôdove koji se nalaze u tom bloku kôdova.Naknada za jedan dodijeljeni kôd nacionalne signalizacijske točke iznosi 252,50 kuna.Naknada za jedan dodijeljeni kôd međunarodne signalizacijske točke iznosi 252,50 kuna.Naknada za jedan dodijeljeni identifikacijski kôd podatkovne mreže iznosi 252,50 kuna.Naknada za jedan dodijeljeni kôd pokretne komunikacijske mreže iznosi 252,50 kuna.

OPIS NAKNADA KOJE PLAĆAJU PREDMETNI SUBJEKTI

Naknade u skladu sa Zakonom o elektroničkim komunikacijama (8/11)

ZAKON O ELEKTRONIČKIM KOMUNIKACIJAMA

Naknade za uporabu radiofrekvencijskog spektra (1/3)

Naziv naknade	Podzakonski akt	Korisnik	Namjena korištenja	Razdoblje	Metoda izračuna/način naplate
Naknada za usmjerene veze točka-točka	Pravilnik o plaćanju naknada za obavljanje poslova HAKOM-a	HAKOM	Redovno poslovanje HAKOM-a	Unaprijed za razdoblje od 1 godine	<ul style="list-style-type: none">▪ Za uporabu radiofrekvencijskog spektra iznad 1 GHz u usmjerenim vezama točka-točka (sa i bez prenosivih krajnjih postaja) i ENG/OB, koje koriste spekter širine veće od 2 MHz, naknada iznosi 1.000,00 kuna.▪ Za uporabu radiofrekvencijskog spektra iznad 1 GHz u usmjerenim vezama točka-točka (sa i bez prenosivih krajnjih postaja) i ENG/OB, koje koriste spekter širine 2 MHz ili manje, naknada se ne naplaćuje.▪ Za uporabu radiofrekvencijskog spektra iznad 1 GHz u usmjerenim vezama točka-točka za koje se dozvola izdaje prema pojednostavljenom postupku, ako je to predviđeno planom dodjele radiofrekvencijskog spektra za taj frekvencijski pojas, naknada iznosi 200 kuna.
Naknada za ENG/OB ispod 1 GHz	Pravilnik o plaćanju naknada za obavljanje poslova HAKOM-a	HAKOM	Redovno poslovanje HAKOM-a	Unaprijed za razdoblje od 1 godine	<ul style="list-style-type: none">▪ Za uporabu radiofrekvencijskog spektra u vezama za ENG/OB primjenu u frekvencijskim područjima ispod 1 GHz, naknada se određuje u visini od 100,00 kn/godišnje.
Naknada za satelitsku službu	Pravilnik o plaćanju naknada za obavljanje poslova HAKOM-a	HAKOM	Redovno poslovanje HAKOM-a	Unaprijed za razdoblje od 1 godine	<ul style="list-style-type: none">▪ Za satelitske veze naknada za uporabu radiofrekvencijskog spektra iznosi 1.500,00 kn.

OPIS NAKNADA KOJE PLAĆAJU PREDMETNI SUBJEKTI

Naknade u skladu sa Zakonom o elektroničkim komunikacijama (9/11)

ZAKON O ELEKTRONIČKIM KOMUNIKACIJAMA

Naknade za uporabu radiofrekvencijskog spektra (2/3)

Naziv naknade	Podzakonski akt	Korisnik	Namjena korištenja	Razdoblje	Metoda izračuna/način naplate
Naknada za mrežu za vlastite potrebe	Pravilnik o plaćanju naknada za obavljanje poslova HAKOM-a	HAKOM	Redovno poslovanje HAKOM-a	Unaprijed za razdoblje od 1 godine	<ul style="list-style-type: none">Naknada za uporabu radiofrekvencijskog spektra za mrežu za vlastite potrebe utvrđuje se prema vrsti i namjeni radijske postaje u rasponu od 50,00 do 2.000,00 kn/godišnje.
Naknada za uporabu radiofrekvencijskog spektra za javnu pokretnu mrežu	Pravilnik o plaćanju naknada za obavljanje poslova HAKOM-a	HAKOM	Redovno poslovanje HAKOM-a	Unaprijed za razdoblje od 1 godine	<ul style="list-style-type: none">Naknada za uporabu radiofrekvencijskog spektra za javnu pokretnu mrežu utvrđuje se prema dodijeljenom radiofrekvencijskom spektru u visini od 100.000,00 kn po dodijeljenom MHz.
Naknada za sustav za pozivanje osoba	Pravilnik o plaćanju naknada za obavljanje poslova HAKOM-a	HAKOM	Redovno poslovanje HAKOM-a	Unaprijed za razdoblje od 1 godine	<ul style="list-style-type: none">Za uporabu radiofrekvencijskog spektra u sustavu za pozivanje osoba naknada se utvrđuje prema vrsti radijske postaje u skladu sa iznosom godišnje naknade od 500,00 kn za osnovnu postaju u jednosmjernom sustavu za pozivanje osoba i osnovnu postaju u dvosmjernom sustavu za pozivanje osoba
Naknada za mrežu točka-više točaka	Pravilnik o plaćanju naknada za obavljanje poslova HAKOM-a	HAKOM	Redovno poslovanje HAKOM-a	Unaprijed za razdoblje od 1 godine	<ul style="list-style-type: none">Naknada za mrežu točka-više točaka se utvrđuje prema dodijeljenom radiofrekvencijskom spektru i području za koje je dodijeljena dozvola u skladu sa propisanom visinom godišnje naknade pravilnikom.

OPIS NAKNADA KOJE PLAĆAJU PREDMETNI SUBJEKTI

Naknade u skladu sa Zakonom o elektroničkim komunikacijama (10/11)

ZAKON O ELEKTRONIČKIM KOMUNIKACIJAMA

Naknade za uporabu radiofrekvencijskog spektra (3/3)

Naziv naknade	Podzakonski akt	Korisnik	Namjena korištenja	Razdoblje	Metoda izračuna/način naplate
Naknada za obavljanje tehničkog pregleda kod nakladnika elektroničkih medija	Pravilnik o plaćanju naknada za obavljanje poslova HAKOM-a	HAKOM	Redovno poslovanje HAKOM-a	Unaprijed za razdoblje od 1 godine	<ul style="list-style-type: none">Naknada za obavljanje tehničkog pregleda kojim se utvrđuje ispunjavanje uvjeta dodijeljene koncesije nakladniku elektroničkih medija, iznosi 2.000,00 kuna po obavljenom tehničkom pregledu.
Naknada za posebna ovlaštenja za obavljanje djelatnosti u elektroničkim komunikacijama	Pravilnik o plaćanju naknada za obavljanje poslova HAKOM-a	HAKOM	Redovno poslovanje HAKOM-a	Unaprijed za razdoblje od 1 godine	<ul style="list-style-type: none">Podnositelj zahtjeva za izdavanje posebnog ovlaštenja za obavljanje djelatnosti u elektroničkim komunikacijama obavezan je prilikom podnošenja zahtjeva uplatiti iznos od 700,00 kuna.Nositelj ovlaštenja iz stavka 1. obavezan je za vrijeme trajanja ovlaštenja plaćati godišnju naknadu za obavljanje ovlasti u iznosu od 500,00 kuna.Ako se nositelj ovlaštenja u pisanom obliku ne odrekne izdanog ovlaštenja prije početka sljedećeg obračunskog razdoblja, obavezan je platiti godišnju naknadu iz stavka 2. za sljedeće obračunsko razdoblje.

OPIS NAKNADA KOJE PLAĆAJU PREDMETNI SUBJEKTI

Naknade u skladu sa Zakonom o elektroničkim komunikacijama (11/11)

ZAKON O ELEKTRONIČKIM KOMUNIKACIJAMA

Naziv naknade	Podzakonski akt	Korisnik	Namjena korištenja	Razdoblje	Metoda izračuna/način naplate
Naknada za obavljanje drugih poslova HAKOM-a u području elektroničkih komunikacija	Pravilnik o plaćanju naknada za obavljanje poslova HAKOM-a	HAKOM	Redovno poslovanje HAKOM-a	Godišnja naknada	<ul style="list-style-type: none"> Naknada za obavljanje drugih poslova HAKOM-a, izražena u postotku od ukupnog godišnjeg bruto prihoda koji su u prethodnoj kalendarskoj godini ostvarili operatori u obavljanju djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga na tržištu, iznosi 0,20% ukupnog godišnjeg bruto prihoda.
Naknada za korištenje nekretnina na temelju prava puta	Pravilnik o potvrdi i naknadi za pravo puta	Općine, gradovi, pravne i fizičke osobe	Korištenje općeg dobra i nekretnina u vlasništvu RH i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te nekretnina u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba	Godišnja naknada	<ul style="list-style-type: none"> Visina naknade za pravo puta se izračunava prema površini zemljišta koja se koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i održavanje elektroničke komunikacijske infrastrukture u sljedećim iznosima: <ul style="list-style-type: none"> 10 kn/m² (vrsta nekretnine A), 5 kn/m² (vrsta nekretnine B) 3 kn/m² (vrsta nekretnine C) 3 kn/m² (vrsta nekretnine D) 8 kn/m² (vrsta nekretnine E) 10 kn/m² (vrsta nekretnine F)
Naknada za korištenje domena	Pravilnik o ustrojstvu i upravljanju vršnom nacionalnom internetskom domenom	CARNet	Redovno poslovanje CARNet-a	Godišnja naknada	<ul style="list-style-type: none"> Za registraciju i korištenje domena plaća se naknada prema cjeniku koji na prijedlog Povjerenstva za tekuću kalendarsku godinu donosi Upravno vijeće CARNeta najkasnije do kraja mjeseca studenoga prethodne godine.

OPIS NAKNADA KOJE PLAĆAJU PREDMETNI SUBJEKTI

Naknade u skladu sa Zakonom o elektroničkim medijima

ZAKON O ELEKTRONIČKIM MEDIJIMA

Naziv naknade	Podzakonski akt	Korisnik	Namjena korištenja	Razdoblje	Metoda izračuna/način naplate
Naknada za sredstva za rad agencije za elektroničke medije	-	Agencija za elektroničke medije	Sredstva za rad Agencije za elektroničke medije	Godišnja naknada	<ul style="list-style-type: none">Sredstva za rad Agencije, uključujući sredstva za plaće ravnatelja Agencije i članova Vijeća, osiguravaju se u skladu s godišnjim financijskim planom Agencije iz iznosa od 0,5% od ukupnoga godišnjeg bruto prihoda koji su u prethodnoj godini ostvarili pružatelji medijskih usluga obavljanjem djelatnosti pružanja audio i/ili audiovizualnih medijskih usluga

OPIS NAKNADA KOJE PLAĆAJU PREDMETNI SUBJEKTI

Naknade u skladu sa Zakonom o energiji

ZAKON O ENERGIJI

Naziv naknade	Podzakonski akt	Korisnik	Namjena korištenja	Razdoblje	Metoda izračuna/način naplate
Naknada za organiziranje tržišta električne energije	Odluka o naknadi za organiziranje tržišta električne energije	HROTE	Redovno poslovanje HROTE-a	Mjesečna naknada (a) Godišnja naknada (b)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Naknada se naplaćuje od opskrbljivača, trgovaca i proizvođača koji sudjeluju na tržištu električne energije i određuje se: <ol style="list-style-type: none"> a. u iznosu od 0,14 kuna po megavatsatu (kn/MWh) prodane električne energije koju opskrbljivač, trgovac i proizvođač (osim povlaštenog proizvođača koji ima pravo na poticaj) prijavljuju Hrvatskom operatoru tržišta energije d.o.o. kroz ugovorne rasporede i b. u iznosu od 10.000,00 kuna godišnje, kao godišnja naknada za sudjelovanje na tržištu električne energije u Republici Hrvatskoj.

OPIS NAKNADA KOJE PLAĆAJU PREDMETNI SUBJEKTI

Naknade u skladu sa Zakonom o Hrvatskoj gospodarskoj komori

ZAKON O HRVATSKOJ GOSPODARSKOJ KOMORI

Naziv naknade	Podzakonski akt	Korisnik	Namjena korištenja	Razdoblje	Metoda izračuna/način naplate
Članarina Hrvatskoj gospodarskoj komori (HGK)	Odluka o financiranju Hrvatske gospodarske komore od dana 22.12.2014. godine	HGK	Redovno poslovanje HGK	Mjesečna članarina	▪ Visina članarine ovisi o grupi u koju se razvrstava pravna osoba-poduzetnik ovisno o sljedećim kriterijima (ukupna aktiva, ukupni prihodi i broj zaposlenih).

OPIS NAKNADA KOJE PLAĆAJU PREDMETNI SUBJEKTI

Naknade u skladu sa Zakonom o pomorskom dobru i morskim lukama

ZAKON O POMORSKOM DOBRU I MORSKIM LUKAMA

Naziv naknade	Podzakonski akt	Korisnik	Namjena korištenja	Razdoblje	Metoda izračuna/način naplate
Naknada za koncesiju na pomorskom dobru	Uredba o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru	Državni proračun/ proračun županije/ proračun grada ili općine	Zaštita i održavanje pomorskog dobra	Godišnja naknada	<ul style="list-style-type: none">Naknada za koncesiju za gospodarsko korištenje pomorskog dobra sastoji se od stalnog i promjenjivog dijelaStalni dio naknade izračunava se prema zauzetim metrima kvadratnimPromjenjivi dio koncesijske naknade izračunava se prema udjelu u prihodu

OPIS NAKNADA KOJE PLAĆAJU PREDMETNI SUBJEKTI

Naknade u skladu sa Zakonom o regulaciji energetske djelatnosti

ZAKON O REGULACIJI ENERGETSKIH DJELATNOSTI

Naziv naknade	Podzakonski akt	Korisnik	Namjena korištenja	Razdoblje	Metoda izračuna/način naplate
Naknada za obavljanje poslova energetske djelatnosti	Odluka o visini naknada za obavljanje poslova regulacije energetske djelatnosti	HERA	Redovno poslovanje HERA-e	Godišnja naknada	<ul style="list-style-type: none">Naknada za obavljanje poslova regulacije energetske djelatnosti koje obavlja HERA određuje se u iznosu od 0,05% od ukupnog godišnjeg prihoda od prodaje roba i/ili usluga koji su u prethodnoj godini ostvarili energetske subjekti s osnove obavljanja energetske djelatnosti temeljem dozvole za obavljanje energetske djelatnosti koju izdaje HERA

OPIS NAKNADA KOJE PLAĆAJU PREDMETNI SUBJEKTI

Naknade u skladu sa Zakonom o šumama

ZAKON O ŠUMAMA

Naziv naknade	Podzakonski akt	Korisnik	Namjena korištenja	Razdoblje	Metoda izračuna/način naplate
Naknada za prenesena i ograničena prava na šumi i šumskom zemljištu	Pravilnik o utvrđivanju naknade za prenesena i ograničena prava na šumi i šumskom zemljištu	Hrvatske šume d.o.o.	Biološka obnova šuma, gospodarenje šumama na kršu, sanacija i obnova, izgradnja šumskih prometnica, razminiranje šumskih površina, i dr.	Godišnja naknada	<ul style="list-style-type: none">Naknada se sastoji od naknade za šume, naknade za šumsko zemljište i naknade za smanjene općekorisne funkcije šuma, a utvrđuje se prema formulama propisanim pravilnikom.
Naknada za korištenje općekorisnih funkcija šuma	Pravilnik o načinu obračuna, obrascima, posebnom računu i rokovima uplate naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma	Hrvatske šume d.o.o.	Biološka obnova šuma, gospodarenje šumama na kršu, sanacija i obnova, izgradnja šumskih prometnica, razminiranje šumskih površina, i dr.	Godišnja naknada	<ul style="list-style-type: none">Osnovica za obračun naknade za obveznike poreza na dobit je ukupan prihod ostvaren na domaćem i inozemnom tržištu koji se može umanjiti za prihode od ukidanja dugoročnih rezerviranja, prihode od naplaćenih prethodno otpisanih potraživanja i prihode od dividendi i udjela u dobiti.Godišnji iznos naknade obračunava se po propisanoj stopi od 0,0265% na osnovicu.

OPIS NAKNADA KOJE PLAĆAJU PREDMETNI SUBJEKTI

Naknade u skladu sa Zakonom o tržištu električne energije

ZAKON O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE

Naziv naknade	Podzakonski akt	Korisnik	Namjena korištenja	Razdoblje	Metoda izračuna/način naplate
Naknada za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije	Uredba o naknadi za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije	HROTE	Poticanje proizvodnje iz obnovljivih izvora	Mjesečna naknada	<ul style="list-style-type: none">Visina naknade za poticanje iznosi 0,035 kn/kWh za sve kupce električne energije.

OPIS NAKNADA KOJE PLAĆAJU PREDMETNI SUBJEKTI

Naknade u skladu sa Zakonom o upravnim pristojbama

ZAKON O UPRAVNIM PRISTOJBAMA

Naziv naknade	Podzakonski akt	Korisnik	Namjena korištenja	Razdoblje	Metoda izračuna/način naplate
Upravne pristojbe	Uredbe Vlade Republike Hrvatske	Zajednički prihod državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	Opći prihod državnog proračuna	U trenutku nastanka pristojbene obveze	<ul style="list-style-type: none">Način izračuna detaljno propisan Uredbom o izmjenama Tarife upravnih pristojbi Zakona o upravnim pristojbama

OPIS NAKNADA KOJE PLAĆAJU PREDMETNI SUBJEKTI

Naknade u skladu sa Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara

ZAKON O ZAŠTITI I OČUVANJU KULTURNIH DOBARA

Naziv naknade	Podzakonski akt	Korisnik	Namjena korištenja	Razdoblje	Metoda izračuna/način naplate
Spomenička renta	-	Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Grad Zagreb	40% Ministarstvo kulture 60% jedinice lokalne samouprave Zaštita i očuvanje kulturnih dobara	Godišnja naknada	<ul style="list-style-type: none">Dvije osnove:1. 0,05 % ukupnih prihoda ostvarenih obavljanjem propisanih djelatnosti,2. od 1,00 do 7,00 kn po m2 ovisno o području na kojem se obavlja djelatnost. Osnovica je korisna površina poslovnog prostora koji se nalazi u nepokretnom kulturnom dobru ili na području kulturnopovijesne cjeline.

SADRŽAJ

- a. SAŽETAK KLJUČNIH NALAZA
- b. STRATEGIJA RAZVOJA ŠIROKOPOJASNOG PRISTUPA U RH
- c. ANALIZA SVIH PROPISANIH VISINA NAKNADA KOJE PLAĆAJU SUBJEKTI U SEKTORU ELEKTRONIČKIH KOMUNIKACIJA
- d. ANALIZA UTJECAJA VISINE PROPISANIH NAKNADA NA POSLOVANJE PRIVATNIH SUBJEKATA, POSEBNO U KONTEKSTU IZGRADNJE I POVEĆANJA ULAGANJA U ŠIROKOPOJASNE MREŽE SLJEDEĆE GENERACIJE
 - i. Opći podaci predmetnih subjekata
 - ii. Usporedba djelatnosti predmetnih subjekata
 - iii. Financijski pokazatelji predmetnih subjekata
 - iv. Struktura predmetnih naknada
 - v. Analiza utjecaja troška naknada na poslovanje operatora
- e. DODATAK

OPĆI PODACI PREDMETNIH SUBJEKATA

Hrvatski Telekom, VIPnet i Tele2

Hrvatski Telekom d.d.

Roberta Frangeša Mihanovića 9

10 000 Zagreb, Hrvatska

Hrvatska

Poslovni prihodi

5,9 mlrd HRK

EBITDA

2,6 mlrd HRK

Investicije

1,5 mlrd HRK

Broj zaposlenih

3.992

Vipnet d.o.o.

Vrtni put 1

10 000 Zagreb

Hrvatska

Poslovni prihodi

2,8 mlrd HRK

EBITDA

0,6 mlrd HRK

Investicije

0,5 mlrd HRK

Broj zaposlenih

1.127

Tele2 d.o.o.

Ulica grada Vukovara 269d

10 000 Zagreb

Hrvatska

Poslovni prihodi

1,2 mlrd HRK

EBITDA

0,08 mlrd HRK

Investicije

xx mlrd HRK

Broj zaposlenih

149

*Podaci se odnose se na 2015. godinu

USPOREDBA DJELATNOSTI PREDMETNIH SUBJEKATA

Prikaz opsega poslovanja predmetnih subjekata

TELE2 JEDINI JE PROMATRANI operator KOJI NE PRUŽA USLUGE U FIKSNOJ MREŽI

Kategorija:	Hrvatski Telekom 	vip 	TELE2
▪ Javno dostupna usluga u pokretnoj mreži	✓	✓	✓
▪ Javno dostupna usluga u nepokretnoj mreži	✓	✓	✗
▪ Usluge davanja pristupa internetu	✓	✓	✓
▪ Usluge s posebnom tarifom	✓	✓	✓
▪ Usluge u satelitskoj službi	✓	✗	✗
▪ operator univerzalne usluge	✓	✗	✗

Napomene:

- Tržište pokretnih telekomunikacijskih mreža u RH konsolidirano je, a tržišno stanje obilježeno je natjecanjem između navedena tri operatora pokretne mreže koje se očituje u visoki ulaganjima u promidžbu i nadogradnju postojeće mreže i infrastrukture
- Tele2 jedini je operator od predmetnih subjekata koji ne pruža usluge u nepokretnoj (fiksnoj) mreži
- Hrvatski Telekom proglašen je za operatora univerzalne usluge na teritoriju RH (do konca 2019. godine)

FINANCIJSKI POKAZATELJI PREDMETNIH SUBJEKATA

Račun dobiti i gubitka (2013. - 2015.)

HT ZNAČAJNO PROFITABILNIJI OD KLJUČNIH KONKURENATA

RDG - Usporedni	2013			2014			2015		
	T . . .	vip	TELE2	T . . .	vip	TELE2	T . . .	vip	TELE2
u '000 HRK									
Prihodi od prodaje	6.417.715	2.674.226	1.218.974	6.062.787	2.848.166	1.162.382	5.875.945	2.784.224	1.165.973
Ostali prihodi	116.505	146.295	58.584	105.529	124.548	63.451	90.870	87.483	75.492
Poslovni prihodi	6.534.220	2.820.521	1.277.558	6.168.316	2.972.714	1.225.833	5.966.815	2.871.707	1.241.465
Materijalni troškovi	1.517.481	1.720.094	1.443.669	1.458.227	1.936.766	925.404	1.400.578	1.889.461	1.031.621
Trošak osoblja	895.424	243.581	56.013	853.858	275.301	56.210	721.808	251.713	61.777
Ostali poslovni rashodi	1.100.154	126.925	52.095	1.189.179	126.648	55.435	1.215.082	132.160	66.519
Poslovni rashodi	3.513.059	2.090.600	1.551.777	3.501.264	2.338.715	1.037.049	3.337.468	2.273.334	1.159.917
EBITDA	3.021.161	729.921	-274.219	2.667.053	633.999	188.784	2.629.347	598.373	81.548
EBITDA (%)	46,24%	25,88%	-21,46%	43,24%	21,33%	15,40%	44,07%	20,84%	6,57%
Amortizacija	1.261.933	408.001	74.808	1.269.787	497.453	53.733	1.313.543	502.751	52.803
Vrijednosno usklađenje	107.175	40.987	61.446	118.510	78.526	64.678	79.931	66.187	53.295
Rezerviranja	42.155	0	0	86.186	0	0	88.122	0	0
EBIT	1.609.898	280.933	-410.473	1.192.570	58.020	70.373	1.147.751	29.435	-24.550
EBIT (%)	24,64%	9,96%	-32,13%	19,33%	1,95%	5,74%	19,24%	1,03%	-1,98%
Financijski prihodi	71.807	39.809	2.421	60.155	92.925	1.454	47.850	95.898	2.712
Financijski rashodi	61.287	105.459	41.890	70.999	89.955	32.465	74.915	93.145	39.295
EBT	1.620.419	215.283	-449.942	1.181.726	60.990	39.362	1.120.686	32.188	-61.133
EBT (%)	24,53%	7,53%	-35,15%	18,97%	1,99%	3,21%	18,63%	1,08%	-4,91%
Porez na dobit	189.173	38.131	0	51.057	3.013	0	227.202	-3.390	0
Neto dobit	1.431.246	177.152	-449.942	1.130.669	57.977	39.362	893.484	35.578	-61.133
Neto dobit (%)	21,67%	6,19%	-35,15%	18,15%	1,89%	3,21%	14,86%	1,20%	-4,91%

Napomene:

- 10 milijardi HRK ukupan je prihod vodeća tri operatora tržišta telekomunikacijskih usluga u RH tijekom 2015. godine
- Hrvatski Telekom prvi je po veličini operator mobilnih telekomunikacijskih sustava u RH, te ostvaruje operativnu maržu i operativnu dobit na znatno višoj razini od VIPnet-a i Tele2
- Operativna dobit (EBITDA) Hrvatskog telekoma u promatranom razdoblju bila je na razini od 2,6 do 3,0 milijarde HRK
- HT i Vip u promatranom periodu ostvarivali su pozitivne profitne marže na svim razinama profitabilnosti, dok je Tele2 samo tijekom 2014. godine uspostavio pozitivan rezultat cjelokupnog poslovanja

STRUKTURA PREDMETNIH NAKNADA

Ključne 3 skupine predmetnih naknada

Za potrebe analize i što svrsishodnijih rezultata, naknade koje plaćaju operatori na tržištu elektroničkih komunikacija strukturirane su na sljedeći način:

NAKNADE SPECIFIČNE ZA operatorE

- Naknade specifične za operatore na tržištu elektroničkih komunikacija navedene su kako slijedi:
 1. Postotni iznos iz dijela ukupnog godišnjeg bruto prihoda ostvarenog obavljanjem audiovizualnih djelatnosti
 2. Naknada za pravo služnosti vodova na javnoj cesti
 3. Naknada za pravo služnosti radi postavljanja elektroničke komunikacijske opreme (antenskih i sličnih uređaja i opreme) na javnoj cesti
 4. Naknada za pravo uporabe adresa i brojeva
 5. Naknade za pravo uporabe radiofrekvencijskog spektra
 6. Naknade za uporabu adresa i brojeva
 7. Naknade za uporabu radiofrekvencijskog spektra
 8. Naknada za obavljanje drugih poslova HAKOM-a u području elektroničkih komunikacija
 9. Naknada za korištenje nekretnina na temelju prava puta*
 10. Naknada za korištenje domena
 11. Naknada za sredstva za rad agencije za elektroničke medije

NAKNADE KOJE PLAĆAJU SVA TRG. DRUŠTVA

- Naknade koje plaćaju sva trgovačka društva na tržištu čine sljedeće naknade:
 1. Naknade propisane zakonom o autorskom pravu i srodnim pravima
 2. Članarina turističkim zajednicama
 3. Članarina Hrvatskoj gospodarskoj komori (HGK)
 4. Naknada za koncesiju na pomorskom dobru
 5. Naknada za prenesena i ograničena prava na šumi i šumskom zemljištu
 6. Naknada za korištenje općekorisnih funkcija šuma
 7. Upravne pristojbe
 8. Spomenička renta

OPCIJSKE NAKNADE

- Opcijske naknade čine one naknade koje operatori plaćaju u skladu sa opsegom posla kojim se bave, a koji nije usko povezan sa temeljnom djelatnošću:
 1. Naknada za organiziranje tržišta električne energije
 2. Naknada za obavljanje poslova energetske djelatnosti
 3. Naknada za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije

*Za postavljanje elektroničke komunikacijske opreme

STRUKTURA PREDMETNIH NAKNADA

Fokus analize

Za potrebe analize i što svrsishodnijih rezultata, naknade koje plaćaju operatori na tržištu elektroničkih komunikacija strukturirane su na sljedeći način:

NAKNADE SPECIFIČNE ZA operatorE

- Naknade specifične za operatore na tržištu elektroničkih komunikacija navedene su kako slijedi:
 1. Postotni iznos iz dijela ukupnog godišnjeg bruto prihoda ostvarenog obavljanjem audiovizualnih djelatnosti
 2. Naknada za pravo služnosti vodova na javnoj cesti
 3. Naknada za pravo služnosti radi postavljanja elektroničke komunikacijske opreme (antenskih i sličnih uređaja i opreme) na javnoj cesti
 4. Naknada za pravo uporabe adresa i brojeva
 5. Naknade za pravo uporabe radiofrekvencijskog spektra
 6. Naknade za uporabu adresa i brojeva
 7. Naknade za uporabu radiofrekvencijskog spektra
 8. Naknada za obavljanje drugih poslova HAKOM-a u području elektroničkih komunikacija
 9. Naknada za korištenje nekretnina na temelju prava puta*
 10. Naknada za korištenje domena
 11. Naknada za sredstva za rad agencije za elektroničke medije

NAKNADE KOJE PLAĆAJU SVA TRG. DRUŠTVA

- Naknade koje plaćaju sva trgovačka društva na tržištu čine sljedeće naknade:
 1. Naknade propisane zakonom o autorskom pravu i srodnim pravima
 2. Članarina turističkim zajednicama
 3. Članarina Hrvatskoj gospodarskoj komori (HGK)
 4. Naknada za koncesiju na pomorskom dobru
 5. Naknada za prenesena i ograničena prava na šumi i šumskom zemljištu
 6. Naknada za korištenje općekorisnih funkcija šuma
 7. Upravne pristojbe
 8. Spomenička renta

OPCIJSKE NAKNADE

- Opcijske naknade čine one naknade koje operatori plaćaju u skladu sa opsegom posla kojim se bave, a koji nije usko povezan sa temeljnom djelatnošću:
 1. Naknada za organiziranje tržišta električne energije
 2. Naknada za obavljanje poslova energetske djelatnosti
 3. Naknada za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije

- Fokus analize su tzv. Naknade specifične za operatore elektroničkih komunikacijskih usluga.
- Navedene naknade pružatelji usluga obvezni su plaćati u skladu sa Zakonom o audiovizualnim djelatnostima, Zakonom o cestama, Zakonom o elektroničkim komunikacijama i Zakonom o elektroničkim medijima.
- Najbrojniji i troškovno najznačajniji udio naknada odnosi se na naknade u skladu sa Zakonom o elektroničkim komunikacijama, koji pokriva i dozvole za rad operatora.

*Za postavljanje elektroničke komunikacijske opreme

ANALIZA UTJECAJA TROŠKA NAKNADA NA POSLOVANJE OPERATORA

Pregled ključnih pokazatelja poslovanja i troška naknada (2013. - 2015.)

TROŠAK NAKNADA VODEĆA 3 operatorA UKUPNO POVEĆAN ZA 35% U 2015. GODINI U ODNOSU NA 2014. GODINU

	2013			2014			2015		
	T . . .	vip	TELE2	T . . .	vip	TELE2	T . . .	vip	TELE2
u mil HRK									
Poslovni prihodi	6.534	2.821	1.278	6.168	2.973	1.226	5.967	2.872	1.241
Poslovni rashodi	3.513	2.091	1.552	3.501	2.339	1.037	3.337	2.273	1.160
EBITDA	3.021	730	-274	2.667	634	189	2.629	598	82
Neto dobit	1.431	177	-450	1.131	58	39	893	36	-61
Investicije	1.426	n.a.	n.a.	1.076	516	n.a.	1.473	534	n.a.
Naknade specifične za operatore	345	289	60	399	232	57	442	367	155
Naknade koje plaćaju sva trgovačka društva	49	15	4	47	16	4	33	17	3
Opcijske naknade	2	0	-	5	1	-	10	2	-
Ukupno naknade	396	305	64	451	250	61	485	386	158
% prihoda	6%	11%	5%	7%	8%	5%	8%	13%	13%
% rashoda	11%	15%	4%	13%	11%	6%	15%	17%	14%
% EBITDA	13%	42%	-	17%	39%	32%	18%	64%	194%
% Investicija	28%	n.a.	n.a.	42%	48%	n.a.	33%	72%	n.a.

Napomene:

- Više od milijardu HRK uplatili su HT, VIPnet i Tele2 tijekom 2015. godine sa osnove predmetnih naknada (35% više nego u 2014. godini)
- Tržište elektroničkih komunikacijskih usluga obilježeno je značajnim kapitalnim ulaganjima operatora, tako je primjerice vidljivo da su samo HT i VIPnet tijekom 2015. godine uložili gotovo 2 milijarde HRK, ali i 400 milijuna HRK manje u odnosu na 2014. godinu
- EBITDA rezultat operatora nije usporediv u promatranom razdoblju, tako je primjerice vidljivo da predmetne naknade čine manje od 20% EBITDA Hrvatskog Telekomu, dok su iste gotovo 2x veće od EBITDA rezultata Tele2, prema podacima iz 2015. godine

ANALIZA UTJECAJA TROŠKA NAKNADA NA POSLOVANJE OPERATORA

Kretanje troška naknada (2013. - 2015.)

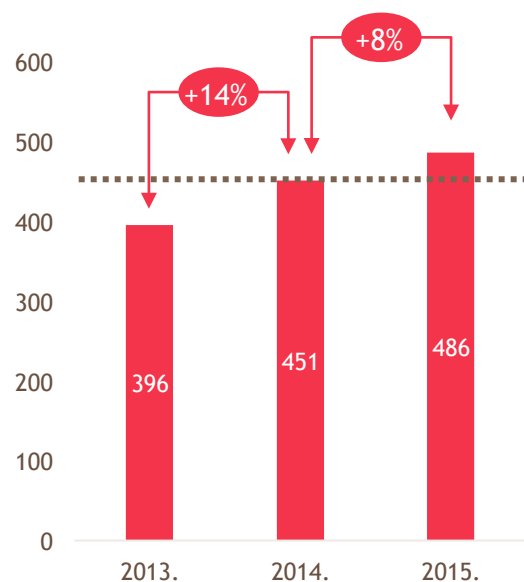
2015. GODINU OBILJEŽIO ZNAČAJAN PORAST TROŠKA NAKNADA KOD SVIH PROMATRANIH operatorA

Hrvatski Telekom **T** . . .

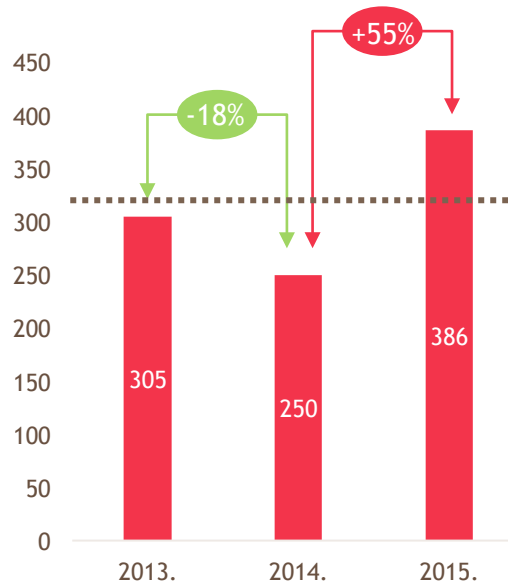
vip

TELE2

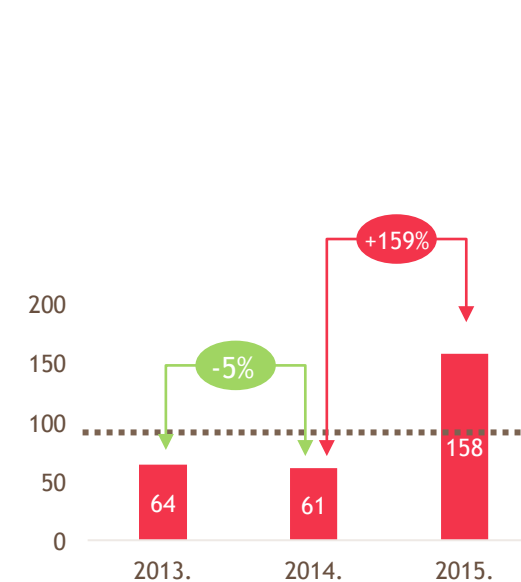
- Ukupan iznos plaćenih naknada u razdoblju od 2013. do 2015. godine uvećan je za 23%, dok prosječan iznos plaćenih naknada u promatranom razdoblju iznosi 444 milijuna kn
- 11% je prosječni godišnji rast naknada u promatranom razdoblju

- Ukupan iznos plaćenih naknada u razdoblju od 2013. do 2015. godine uvećan je za 26%, dok prosječan iznos plaćenih naknada u promatranom razdoblju iznosi 313 milijuna kn
- 12% je prosječni godišnji rast naknada u promatranom razdoblju

- Ukupan iznos plaćenih naknada u razdoblju od 2013. do 2015. godine povećan je za 148%, dok prosječan iznos plaćenih naknada u promatranom razdoblju iznosi 94 milijuna kn
- 57% je prosječni godišnji rast naknada u promatranom razdoblju

■ Ukupne naknade (mil kn)
 Prosjeak 2013-2015

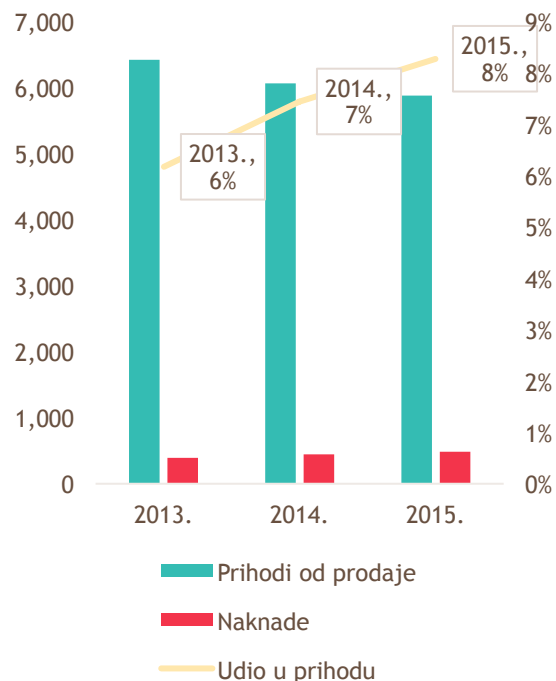
ANALIZA UTJECAJA TROŠKA NAKNADA NA POSLOVANJE OPERATORA

Kretanje troška naknada u odnosu na prihode od prodaje (2013. - 2015.)

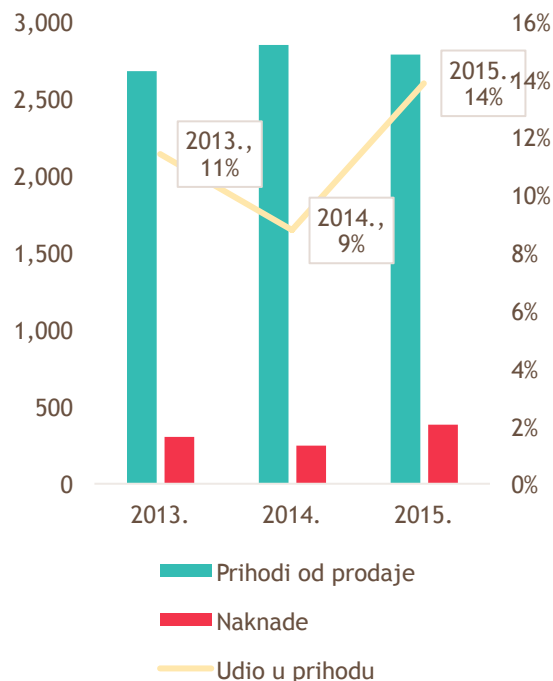
TROŠAK NAKNADA NA RAZINI OD OKO 10% PRIHODA OD PRODAJE operatorA

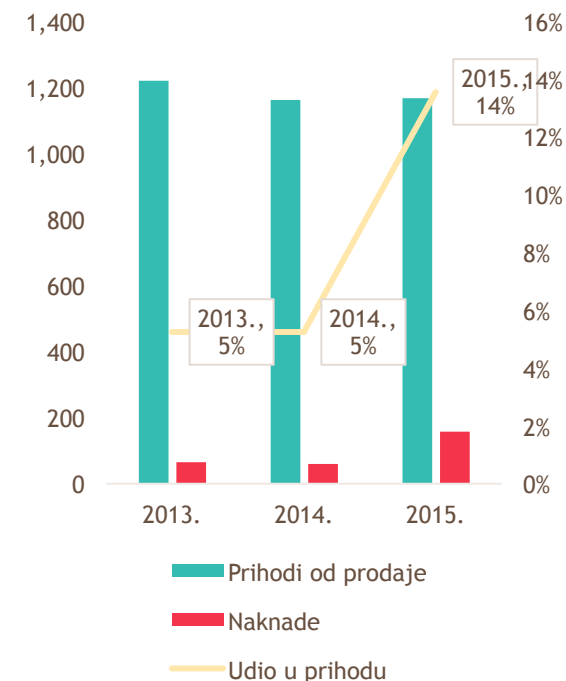
- Trošak naknada HT-a na razini je od 6% do 8% prihoda od prodaje u razdoblju od 2013. do 2015. godine

- Trošak naknada VIPneta u 2015. godini dosegao je razinu od 14% prihoda od prodaje

- Troškovi naknada Tele2 u 2015. godini imali su znatno veći utjecaj na poslovanje nego u prethodnom razdoblju (rast sa 5% na 14% u omjeru prema prihodima od prodaje)

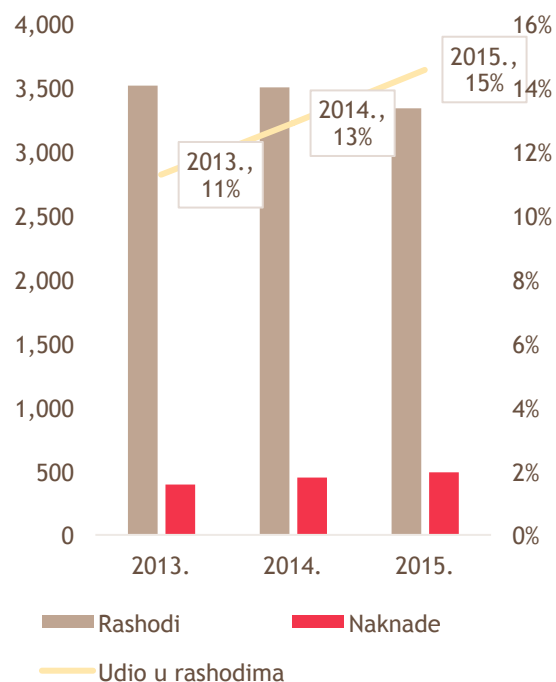
ANALIZA UTJECAJA TROŠKA NAKNADA NA POSLOVANJE OPERATORA

Kretanje troška naknada u odnosu na operativne troškove (2013. - 2015.)

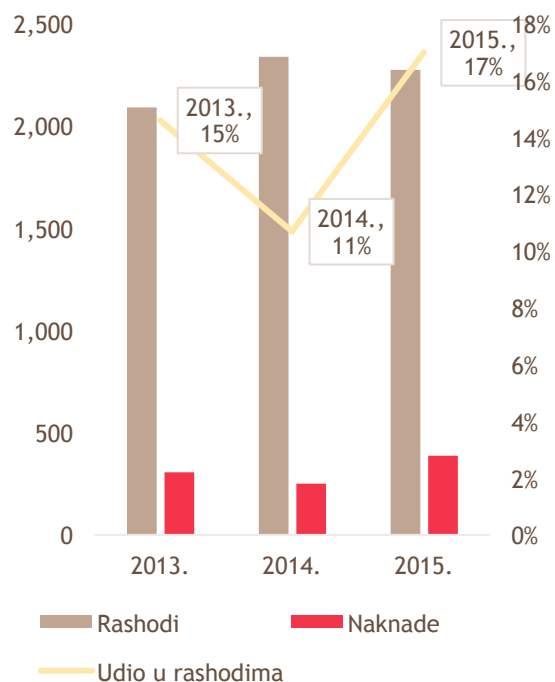
TROŠAK NAKNADA NA RAZINI OD 15% OPERATIVNIH TROŠKOVA operatorA

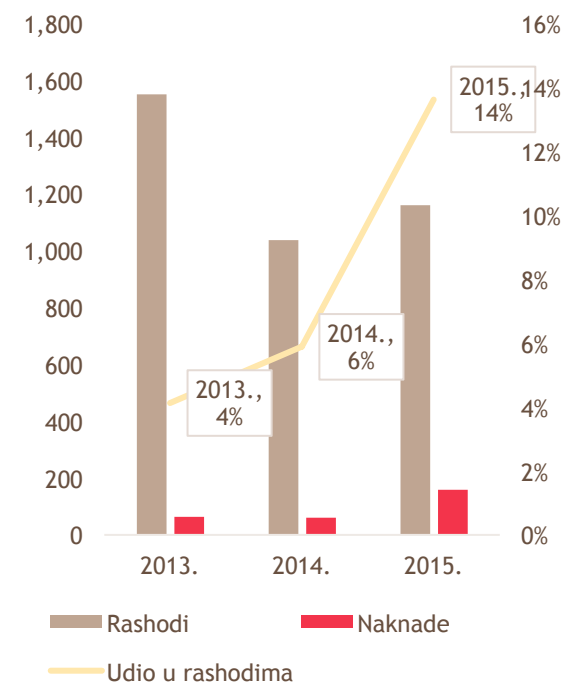
- Udio troškova naknada u operativnim troškovima HT-a u promatranom periodu porasli je za 4 postotna poena, te ista 2015. godine čine 15% ukupnih rashoda društva

- Troškovi naknada u razdoblju od 2013. do 2015. godine imali su udio između 11 i 17% u ukupnim operativnim troškovima VIPnet-a

- Značajnim porastom naknada u 2015. godini, udio troška naknada u ukupnim operativnim troškovima Tele2 na razini je ključnih konkurenata (14%)

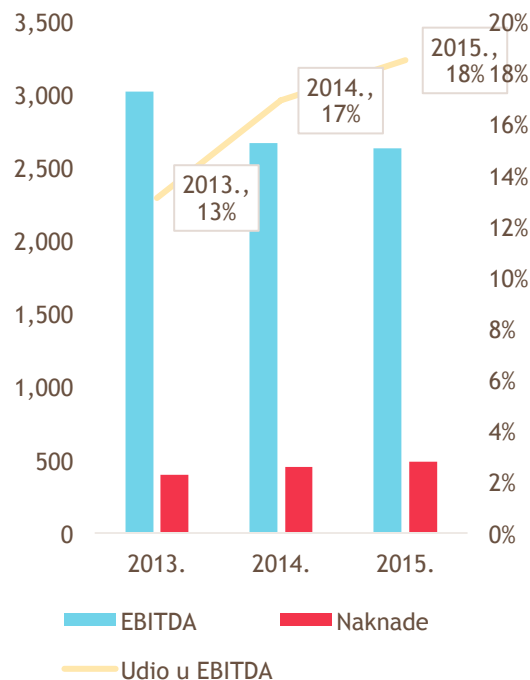
ANALIZA UTJECAJA TROŠKA NAKNADA NA POSLOVANJE OPERATORA

Kretanje troška naknada u odnosu na EBITDA rezultat (2013. - 2015.)

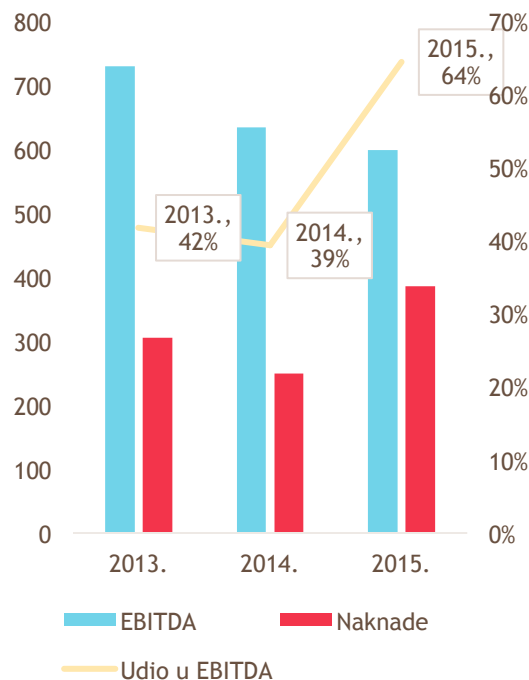
SMANJENJE EBITDA I RAST TROŠKA NAKNADA KOD SVIH operatorA TIJEKOM 2015. GODINE

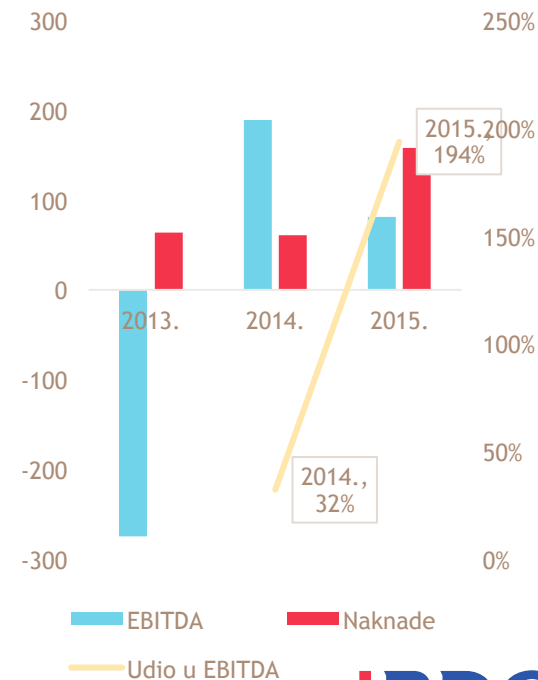
- Čista operativna dobit (EBITDA) HT-a u promatranom razdoblju iznosila je prosječno 2,7 milijardi kuna, a trošak naknada na prosječnoj je razini od 16% EBITDA

- VIPnet je u razdoblju od 2013. do 2015. godine zabilježio pad EBITDA rezultata, čime je u konačnici trošak naknada dosegno razinu od čak 64% EBITDA

- Tele2 je tijekom 2014. i 2015. godine uspostavio pozitivan EBITDA rezultat, a s obzirom na značajan rast naknada u 2015. godini iste su gotovo dvostruko veće od EBITDA rezultata

ANALIZA UTJECAJA TROŠKA NAKNADA NA POSLOVANJE OPERATORA

Struktura naknada promatranih operatora (2013. - 2015.)

Hrvatski Telekom **T**

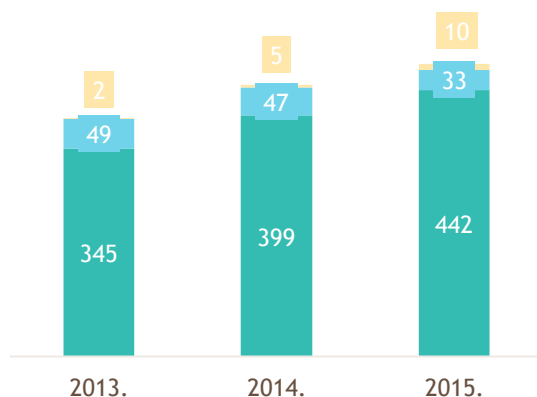
vip

TELE2

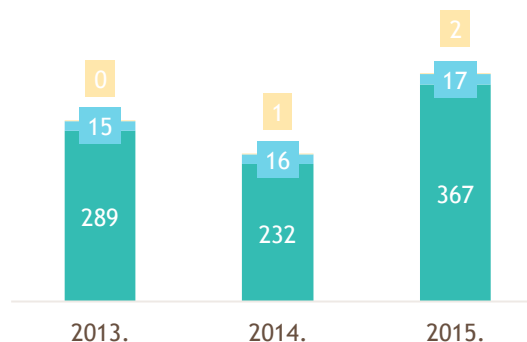
- 91% naknada plaćenih 2015. godine odnosilo se na naknade specifične za poslovanje operatora elektroničkih komunikacijskih mreža, od čega se 76% navedenih naknada odnosi na uporabu i pravo uporabe RF spektra
- Kao sudionik na energetsom tržištu, HT je tijekom 2015. godine platio gotovo 10 milijuna HRK naknada (opcijske naknade)

- 95% naknada plaćenih 2015. godine odnosilo se na naknade specifične za poslovanje operatora elektroničkih komunikacijskih mreža, koje se u gotovo cjelokupnom iznosu odnose na naknade koje se plaćaju sukladno propisima Zakona o elektroničkim komunikacijama

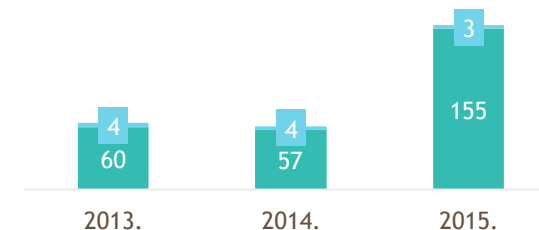
- 98% naknada plaćenih 2015. godine odnosilo se na naknade specifične za poslovanje operatora elektroničkih komunikacijskih mreža
- Tele2 u promatranom razdoblju nije snosio trošak „opcijskih” naknada

■ Opcijske naknade
 ■ Naknade koje plaćaju sva trgovačka društva
 ■ Naknade specifične za operatere

■ Opcijske naknade
 ■ Naknade koje plaćaju sva trgovačka društva
 ■ Naknade specifične za operatere

■ Opcijske naknade
 ■ Naknade koje plaćaju sva trgovačka društva
 ■ Naknade specifične za operatere

ANALIZA UTJECAJA TROŠKA NAKNADA NA POSLOVANJE OPERATORA

Naknade specifične za operatore

PREGLED KLJUČNIH NAKNADA VEZANIH UZ TEMELJNU DJELATNOST operatorA

u mil HRK	Hrvatski Telekom 			vip 			TELE2 		
	2013.	2014.	2015.	2013.	2014.	2015.	2013.	2014.	2015.
ZAKON O AUDIOVIZUALNIM DJELATNOSTIMA	1,80	1,45	2,30	0,35	0,85	0,97	0,02	0,03	0,03
Naknada za obavljanje audiovizualne djelatnosti	1,80	1,45	2,30	0,35	0,85	0,97	0,02	0,03	0,03
ZAKON O CESTAMA	23,21	29,07	72,77	-	-	-	0,52	0,52	0,52
Naknade za pravo služnosti vodova na javnoj cesti	20,35	26,21	64,25	-	-	-	-	-	-
Naknada za pravo služnosti radi postavljanja elektroničke komunikacijske opreme	2,86	2,86	8,52	-	-	-	0,52	0,52	0,52
ZAKON O ELEKTRONIČKIM KOMUNIKACIJAMA	320,02	368,55	367,06	288,93	231,03	365,87	59,75	56,95	154,44
Naknade za uporabu i pravo uporabe adresa i brojeva	17,1	16,9	17	7,19	7,14	7,22	3,31	3,31	3,31
Naknade za uporabu i pravo uporabe RF spektra	284,12	337,1	336,27	280,65	222,8	357,56	54,07	51,77	149,26
Naknada za obavljanje poslova HAKOM-a	16,24	11,81	10,82	n.a.	n.a.	n.a.	2,37	1,87	1,87
Naknada za korištenje nekretnina na temelju prava puta	2,55	2,74	2,96	1,09	1,09	1,09	-	-	-
Naknada za korištenje domena	0,01	0,01	0,01	n.a.	n.a.	n.a.	-	-	-
ZAKON O ELEKTRONIČKIM MEDIJIMA	0,05	0,05	0,05	0,01	0,01	0,01	-	-	-
Naknada za sredstva za rad AEM-a	0,05	0,05	0,05	0,01	0,01	0,01	-	-	-
UKUPNO	345,08	399,12	442,18	289,28	231,89	366,84	60,30	57,50	154,99

Napomene:

- Okolo 90% prikazanih troškova operatora odnosi se na naknade za uporabu i pravo uporabe radiofrekvencijskog spektra. Zakonom je propisano više od 20 naknada po navedenoj osnovi a iste se uplaćuju kao opći prihod državnog proračuna i kao prihod za redovno poslovanje HAKOM-a.
- Naknada za uporabu RF spektra 2014. godine izmjenom nadležnog pravilnika povećana je gotovo 3x kao mjera smanjenja prekomjernog deficita državnog proračuna. Navedeno nije izravno vidljivo u navedenoj tablici s obzirom da su operatori snosili i jednokratni trošak dozvole za uporabu RF spektra.
- Naknade za pravo služnosti na javnim površinama primjenjive su samo za privatni telekom sektor.

ANALIZA UTJECAJA TROŠKA NAKNADA NA POSLOVANJE OPERATORA

Naknade koje plaćaju sva trgovačka društva

NAJZNAČAJNIJI DIO TROŠKA ODNOSI SE NA AUTORSKA PRAVA I ČLANARINE TURISTIČKIM ZAJEDNICAMA

u mil HRK	Hrvatski Telekom 			vip 			TELE2 		
	2013.	2014.	2015.	2013.	2014.	2015.	2013.	2014.	2015.
ZAKON O AUTORSKOM PRAVU I SRODNIM PRAVIMA	32,40	31,80	18,77	6,08	10,65	11,56	1,18	1,05	0,87
Naknade za javnu izvedbu i priopćavanje javnosti glazbenih djela	16,20	15,90	12,81	1,75	1,73	1,43	1,18	1,05	0,87
Naknade za korištenje autorskog djela	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Naknade za retransmisiju autorskih glazbenih djela sadržanih u televizijskim programima	16,20	15,90	5,96	4,33	8,92	10,13	-	-	-
ZAKON O ČLANARINAMA TURISTIČKIM ZAJEDNICAMA	7,88	7,09	7,15	6,18	3,21	3,09	1,37	1,67	1,49
Članarina turističkim zajednicama	7,88	7,09	7,15	6,18	3,21	3,09	1,37	1,67	1,49
ZAKON O HRVATSKOJ GOSPODARSKOJ KOMORI	0,46	0,05	0,05	0,34	0,10	0,11	0,11	0,05	0,05
Članarina Hrvatskoj gospodarskoj komori	0,46	0,05	0,05	0,34	0,10	0,11	0,11	0,05	0,05
ZAKON O POMORSKOM DOBRU I MORSKIM LUKAMA	0,33	0,50	0,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Naknada za koncesiju na pomorskom dobru	0,33	0,50	0,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ZAKON O ŠUMAMA	2,21	2,06	2,03	0,87	0,67	0,83	0,33	0,34	0,33
Naknada za prenesena i ograničena prava na šumi i šumskom zemljištu	0,47	0,42	0,42	-	-	-	-	-	-
Naknada za korištenje općekorisnih funkcija šuma	1,74	1,63	1,61	0,87	0,67	0,83	0,33	0,34	0,33
ZAKON O UPRAVNIM PRISTOJBAMA	-	-	-	-	-	-	0,09	0,08	0,14
Upravne pristojbe	-	-	-	-	-	-	0,09	0,08	0,14
ZAKON O ZAŠTITI I OČUVANJU KULTURNIH DOBARA	5,41	5,09	4,82	1,74	1,53	1,60	0,47	0,44	0,45
Spomenička renta	5,41	5,09	4,82	1,74	1,53	1,60	0,47	0,44	0,45
UKUPNO	48,69	46,59	33,27	15,22	16,15	17,18	3,54	3,63	3,33

ANALIZA UTJECAJA TROŠKA NAKNADA NA POSLOVANJE OPERATORA

Opcijske naknade

u mil HRK	Hrvatski Telekom 			vip 			TELE2 		
	2013.	2014.	2015.	2013.	2014.	2015.	2013.	2014.	2015.
ZAKON O ENERGIJI	-	-	0,03	-	-	-	-	-	-
Naknada za organiziranje tržišta električne energije	-	-	0,03	-	-	-	-	-	-
ZAKON O REGULACIJI ENERGETSKIH DJELATNOSTI	-	-	0,01	-	-	-	-	-	-
Naknada za obavljanje poslova energetske djelatnosti	-	-	0,01	-	-	-	-	-	-
ZAKON O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE	1,80	5,02	9,87	0,37	1,47	1,58	-	-	-
Naknada za poticanje proizvodnje električne energije	1,80	5,02	9,87	0,37	1,47	1,58	-	-	-
Ukupno	1,80	5,02	9,90	0,37	1,47	1,58	-	-	-

Napomene:

- Hrvatski Telekom kao sudionik na energetske tržištu tijekom 2015. godine uplatio je gotovo 10 milijuna HRK na račun HROTE-a i HERA-e, dok Tele2 po istoj osnovi nije snosio trošak u promatranom razdoblju

SADRŽAJ

- a. SAŽETAK KLJUČNIH NALAZA
- b. STRATEGIJA RAZVOJA ŠIROKOPOJASNOG PRISTUPA U RH
- c. ANALIZA SVIH PROPISANIH VISINA NAKNADA KOJE PLAĆAJU SUBJEKTI U SEKTORU ELEKTRONIČKIH KOMUNIKACIJA
- d. ANALIZA UTJECAJA VISINE PROPISANIH NAKNADA NA POSLOVANJE PRIVATNIH SUBJEKATA, POSEBNO U KONTEKSTU IZGRADNJE I POVEĆANJA ULAGANJA U ŠIROKOPOJASNE MREŽE SLJEDEĆE GENERACIJE
- e. DODATAK

DODATAK

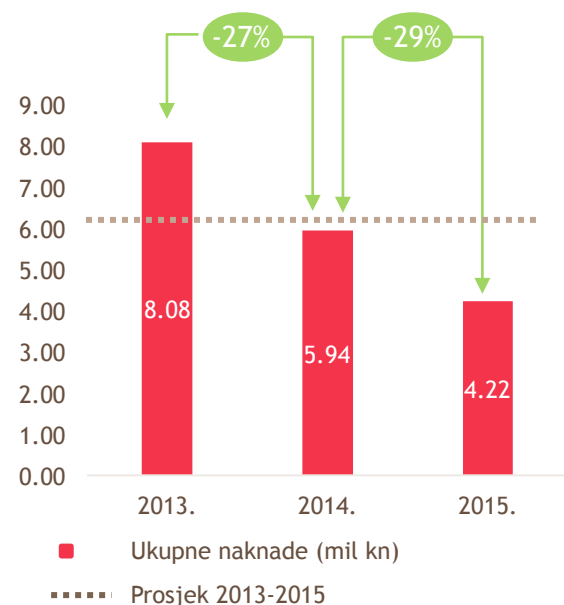
Analiza utjecaja naknada na poslovanje OIV-a

TROŠKOVI NAKNADA NEMAJU ZNAČAJAN UTJECAJ NA POSLOVANJE OIV-a

TROŠAK 2013. - 2015.

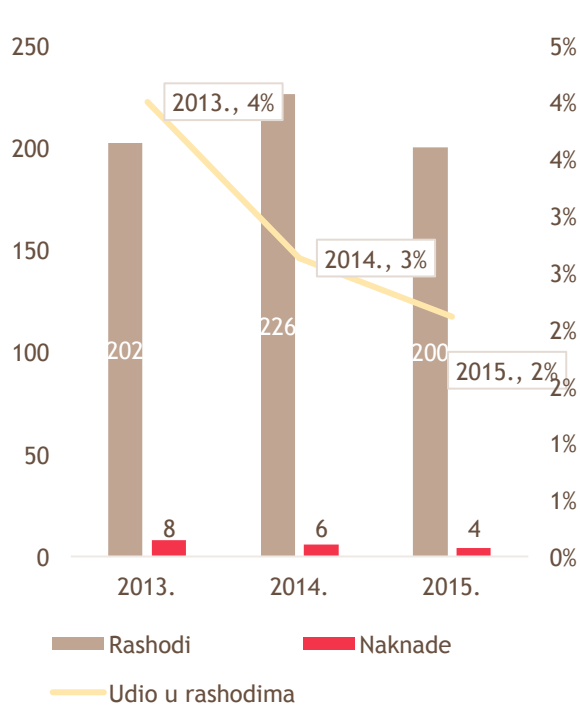
- OIV je u razdoblju od 2013. do 2015. godine ukupno platio 18,2 milijuna HRK predmetnih naknada
- Za razliku od HT-a, VIPneta i Tele2, u promatranom razdoblju iznos plaćenih naknada OIV-a prosječno je godišnje smanjen za 28%, odnosno 48% u 2015. godini u odnosu na 2013. godinu

Kretanje troška naknada (2013. - 2015.):

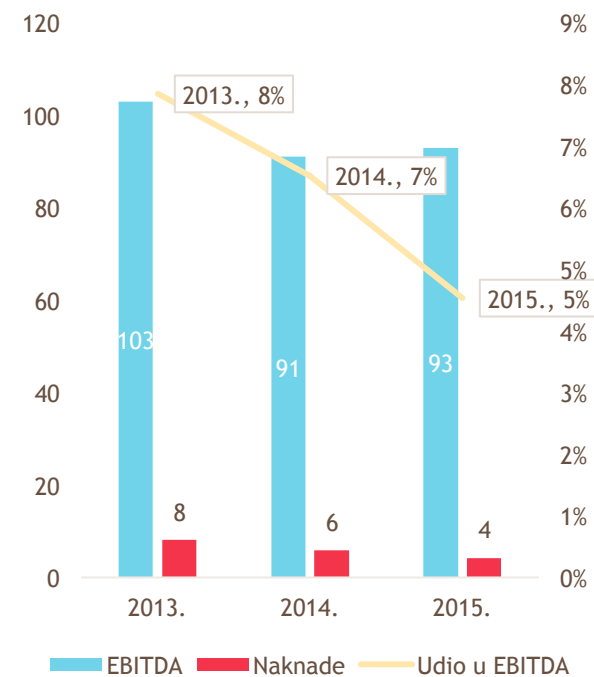
TROŠAK NAKNADA U ODNOSU NA OPEX

- Troškovi naknada u razdoblju od 2013. do 2015. godine nisu prelazili više od 4% poslovnih rashoda OIV-a, dok su kod HT-a, VIPnet-a i Tele2 isti na razini od 15% operativnih troškova

TROŠAK NAKNADA U ODNOSU NA EBITDA

- OIV je u promatranom razdoblju zabilježio pad EBITDA sa razine od 103 milijuna kuna na 93 milijuna kuna, a troškovi predmetnih naknada su na razini od 5% EBITDA u 2015. godini.

BDO Consulting Ltd limited liability company registered in Croatia, under number 080210343, is a member of BDO International Limited, a Croatia company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. A list of members' names is open to inspection at our registered office, Trg J.F. Kennedy 6b, 10 000 Zagreb.

BDO is the brand name of the BDO network and for each of the BDO Member Firms.

© December 16 BDO Croatia Ltd. All rights reserved.

www.bdo.hr

The relationship people!

